

MALE SPOLOČENSTVÁ V CIRKVI

Definícia a prvá zásadná otázka

Malé spoločenstvá:

čo si pod tým predstaviť?

„**Základňové (bázové) cirkevné spoločenstvá** (známe aj pod inými menami) vyrastajú rýchlo v mladých cirkvách. Sú **podporované biskupmi a ich konferenciami ako pastoračná priorita a osvedčujú sa ako centrá kresťanskej formácie a misionárskeho vyžarovania. Ide o skupiny kresťanov, ktorí sa stretávajú na rodinnej úrovni alebo v obmedzenom okruhu, aby sa modlili, čítali Písmo, prehlbovali si náboženské vedomosti a debatovali o cirkevných problémoch z hľadiska spoločného zaangažovania. Sú znamením života Cirkvi, pomocou pri hlásaní evanjelia a dobrým východiskom pre novú spoločnosť, ktorá je založená na "civilizácii lásky". Také spoločenstvá decentralizujú a organizujú farnosť, s ktorou zostávajú stále spojené. Majú korene v mestských a vidieckych vrstvách a stávajú sa kvasom kresťanského života, pozornosti voči zanedbaným a angažovania sa za premenu spoločnosti. V nich zažíva jednotlivý kresťan spoločenstvo, cíti sa sám ako aktívny element a dostáva popud spolupracovať na úlohe pre všetkých.** Týmto spôsobom sú základné spoločenstvá pomocou pre prvozvestovanie a pre prehĺbené hlásanie evanjelia a sú zdrojom nových služieb. Vedení láskou Krista poskytujú pomoc, ako možno premôcť rozštiepenosť, kmeňové egoizmy a rasizmy. **Každé spoločenstvo, ktoré chce byť kresťanské, musí mať základ v Kristovi a v ňom žiť počúvaním slova Božieho, modlitbou, ktorá má stredobod v Eucharistii, spoločenstvom, ktoré je jedno srdce a jedna myseľ, vzájomným delením podľa potreby členov. Každé spoločenstvo - na to upozornil Pavol VI. - musí žiť v jednote s miestnou a všeobecnou Cirkvou, v úprimnom spoločenstve s pastiermi a učiteľským úradom. Pritom sa snaží misionársky pôsobiť a vyhýbať sa každému ideologickému uzavretiu.** Pretože Cirkev je spoločenstvo, sú nové základné spoločenstvá, ktoré žijú skutočne v jednote s Cirkvou, ozajstným prejavom spoločenstva a prostriedkom, ako vytvoriť ešte hlbšie spoločenstvo. Preto sú oprávnené veľkou nádejou pre život Cirkvi.“

(Ján Pavol II., Redemptoris missio 51)

Napriek všetkej vrelosti a nadšenosti pápeža...

**Je takáto štruktúra
farnosti – ako
spoločenstva malých
spoločenstiev –
„povinná“?**

Prehrešíme sa, ak by sme vo farnosti nesmerovali
pastoráciu týmto smerom?

PREČO áno?

PREČO nie?

Ako vždy, musíme
začať od piky...

Ak chceme jasnú odpoveď,

**musíme začať od
samého začiatku:**

**Čo je cieľom
nášho
pozemského
života?**

ZBOŽŠTENIE,

čiže Nebo, spása, Večný život,... je cieľom nášho pozemského života

1. st.

„Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prisľúbenia, aby ste sa skrze ne stali účastníkmi na Božej prirodzenosti“ (2 Pt 1,4 SSV); „Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní.“ (1 Jn 3,2 SSV)

2. st.

„Boh sa stal človekom preto, aby sa človek mohol stať bohom.“
(sv. Irenej z Lyonu)

3. st.

„Boh predsa nie je žobrák, on aj teba urobil Bohom na svoj obraz!“
(sv. Hyppolit)

4. st.

„Mám byť Kristovým spoludedičom, stať sa Božím synom, a tak samým Bohom.“ (sv. Gregor Naziánsky)

5. st.

„Naša účasť na Kristovom tele a na jeho krvi nesmeruje k ničomu inému, než aby sme sa stali tým, čo požívame.“ (sv. Lev Veľký, pápež)

13.st.

„Boží Syn [nás] urobil účastníkmi na svojej božskej prirodzenosti, prijal našu prirodzenosť a stal sa človekom, aby ľudí urobil bohmi.“
(sv. Tomáš Akvinský)

21.st.

„Stvorenie je nasmerované k zbožšteniu, k svätej Svadobnej Hostine, k jednote so samotným Stvoriteľom.“ (pápež Benedikt XVI.)

„[Kristus] Slovo sa stalo telom, aby nás urobilo „**účastníkmi na Božej prirodzenosti**“ (2Pt 1,4): ... „Lebo on sa stal človekom, **aby sme sa my mohli stať Bohom.**“ „Keďže jednorodený Boží Syn chcel, aby sme mali účasť na jeho božstve, prijal našu prirodzenosť, stal sa človekom, **aby ľudí urobil bohmi.**““

(KKC 460)

„Boh, ktorý „prebýva v neprístupnom svetle“ (1 Tim 6, 16), **chce darovať svoj Boží život ľuďom**, ktorých slobodne stvoril.“

(KKC 52)

„Posledný **cieľ** celého Božieho poriadku spásy **je, aby stvorenia vstúpili do dokonalej jednoty Najsvätejšej Trojice.**“

(KKC 260)

ZBOŽŠTENIE,

čiže Nebo, spása, Večný život,... je cieľom nášho pozemského života

1. st.

„Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prisľúbenia, aby ste sa skrze ne stali účastníkmi na Božej prirodzenosti“ (2 Pt 1,4 SSV); „Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní.“ (1 Jn 3,2 SSV)

2. st.

„Bo
(sv.

3. st.

„Bo
(sv.

4. st.

„M
Boh

5. st.

„Na
iné

13.st.

„Bo
naš
(sv. 10

21.st.

„Stvorenie je nasmerované k zbožšteniu, k svätej Svadobnej Hostine, k jednote so samotným Stvoriteľom.“ (pápež Benedikt XVI.)

„Tento dokonalý život s Najsvätejšou Trojicou, toto spoločenstvo života a lásky s ňou, s Pannou Máriou, s anjelmi a so všetkými blaženými sa volá „nebo“.

Nebo je posledný cieľ človeka a splnenie jeho najhlbších túžob, stav vrcholnej a definitívnej blaženosti.“

(KKC 1024)

„[Kristus] Slovo sa stalo telom, aby nás urobilo „**účastníkmi na Božej prirodzenosti**“ (2Pt 1,4): ... „Lebo on sa stal človekom, **aby sme sa my mohli stať Bohom.**“ „Keďže jednorodený Boží Syn chcel, aby sme mali účasť na jeho božstve, prijal našu prirodzenosť, stal sa človekom, **aby ľudí urobil bohmi.**““

(KKC 460)

„Boh, ktorý „prebýva v neprístupnom svetle“ (1 Tim 6, 16), **chce darovať svoj Boží život ľuďom**, ktorých slobodne stvoril.“

(KKC 52)

„Posledný **cieľ** celého Božieho poriadku spásy **je, aby stvorenia vstúpili do dokonalej jednoty Najsvätejšej Trojice.**“

(KKC 260)

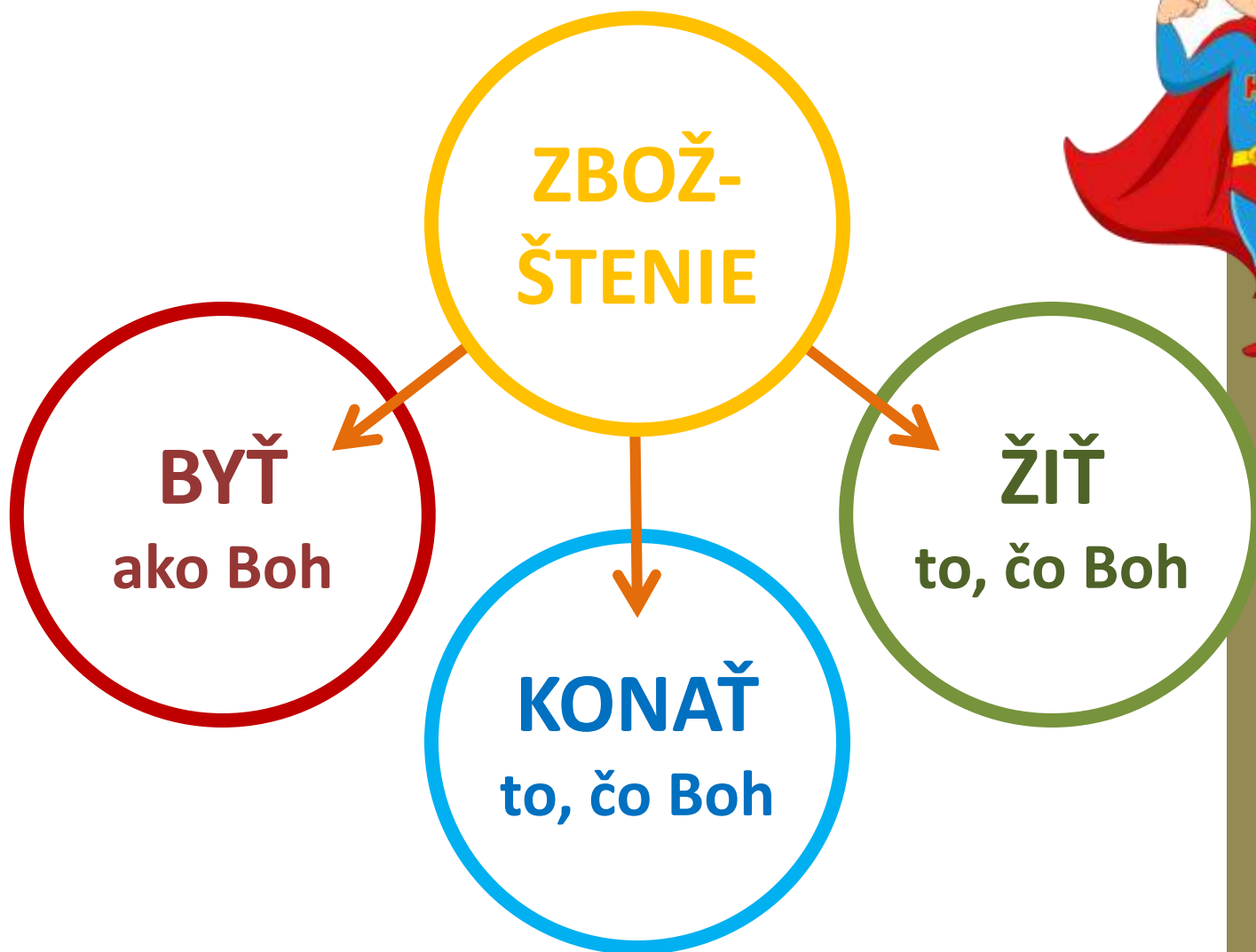
ČO presne znamená:

BYŤ

ZBOŽŠTENÝ?

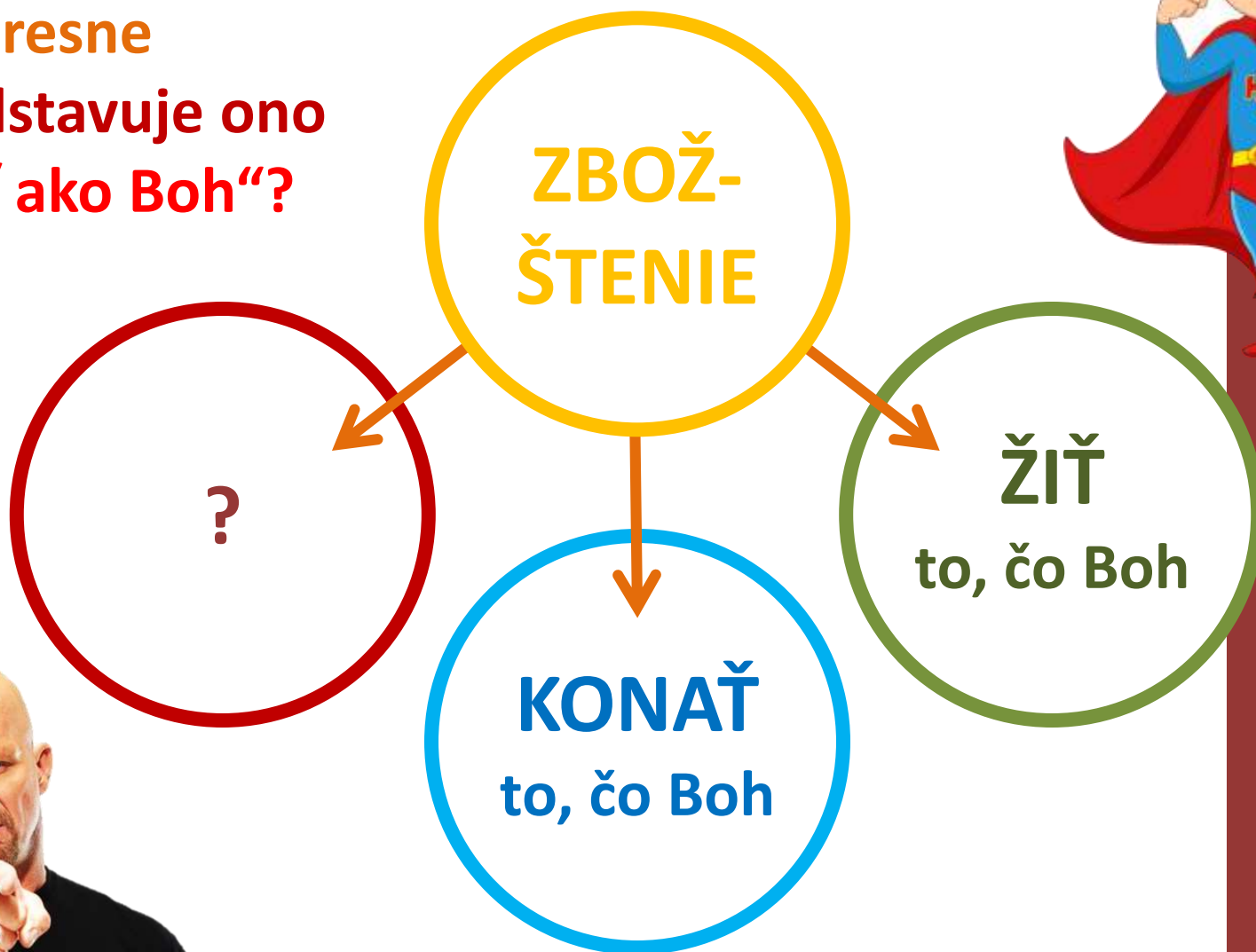

ZBOŽŠTENIE, čiže:

ZBOŽŠTENIE, čiže:

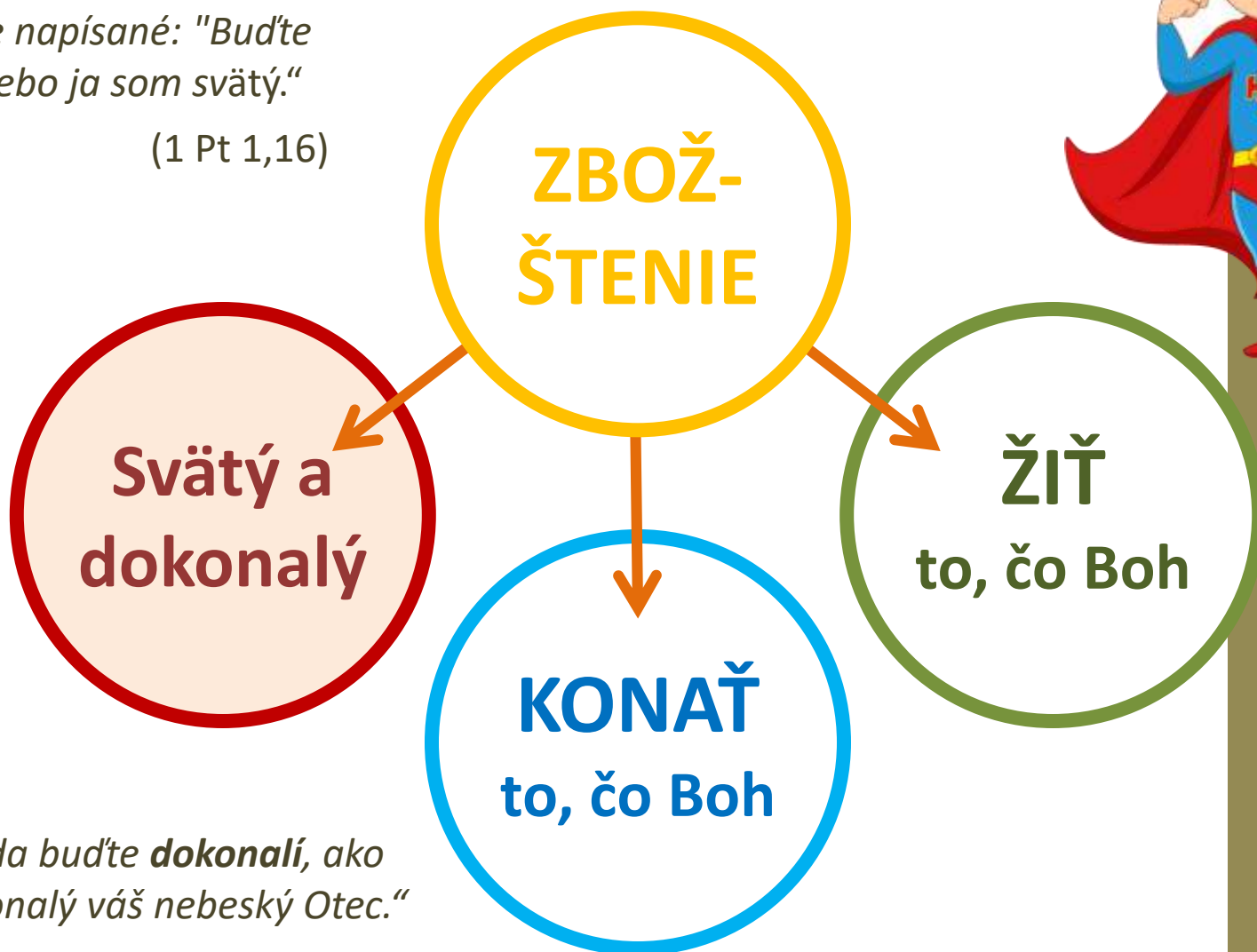
Čo presne
predstavuje ono
„byť ako Boh“?

ZBOŽŠTENIE, čiže:

„Ved' je napísané: "Bud'te
svätí, lebo ja som svätý.“

(1 Pt 1,16)

„Vy teda bud'te **dokonalí**, ako
je dokonalý váš nebeský Otec.“

(Mt 5,48)

ZBOŽŠTENIE, čiže:

Čo presne
predstavuje ono
„konať to,
čo Boh“?

ZBOŽŠTENIE, čiže:

„I vzal Pán, Boh, človeka a umiestnil ho v raji Edenu, aby ho **obrábal** a **strážil**.“

(Gn 2,15)

„Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som **zachránil** aspoň niektorých.“

(1 Kor 9,22)

ZBOŽŠTENIE, čiže:

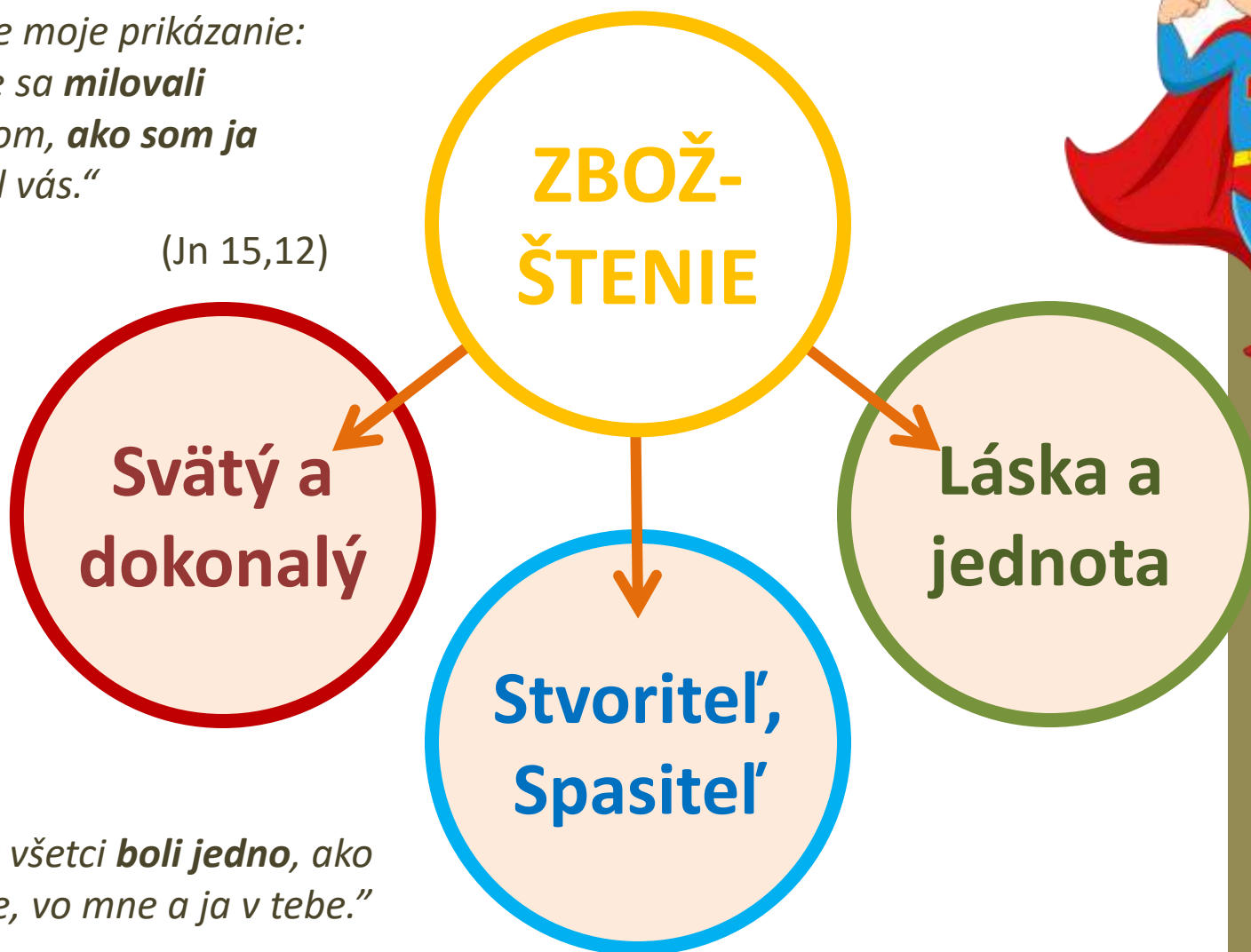
Čo presne
predstavuje ono
„žiť to,
čo Boh“?

ZBOŽŠTENIE, čiže:

„Toto je moje prikázanie:
Aby ste sa **milovali**
navzájom, **ako som ja**
miloval vás.“

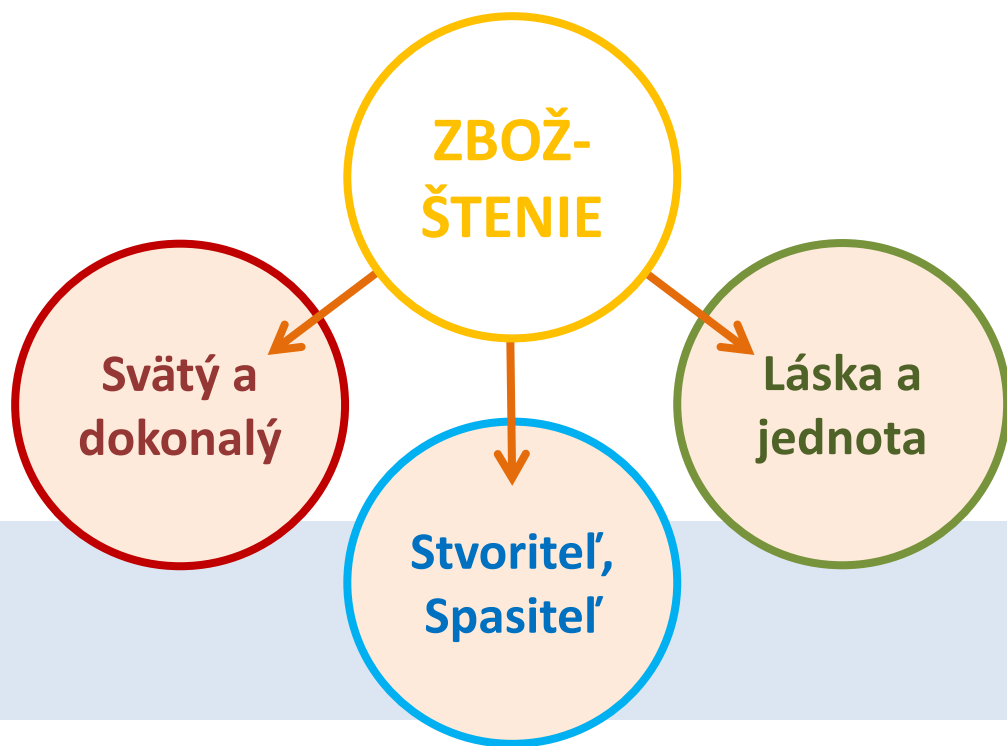
(Jn 15,12)

„... aby všetci **boli jedno**, ako
ty, Otče, vo mne a ja v tebe.“

(Jn 17,21)

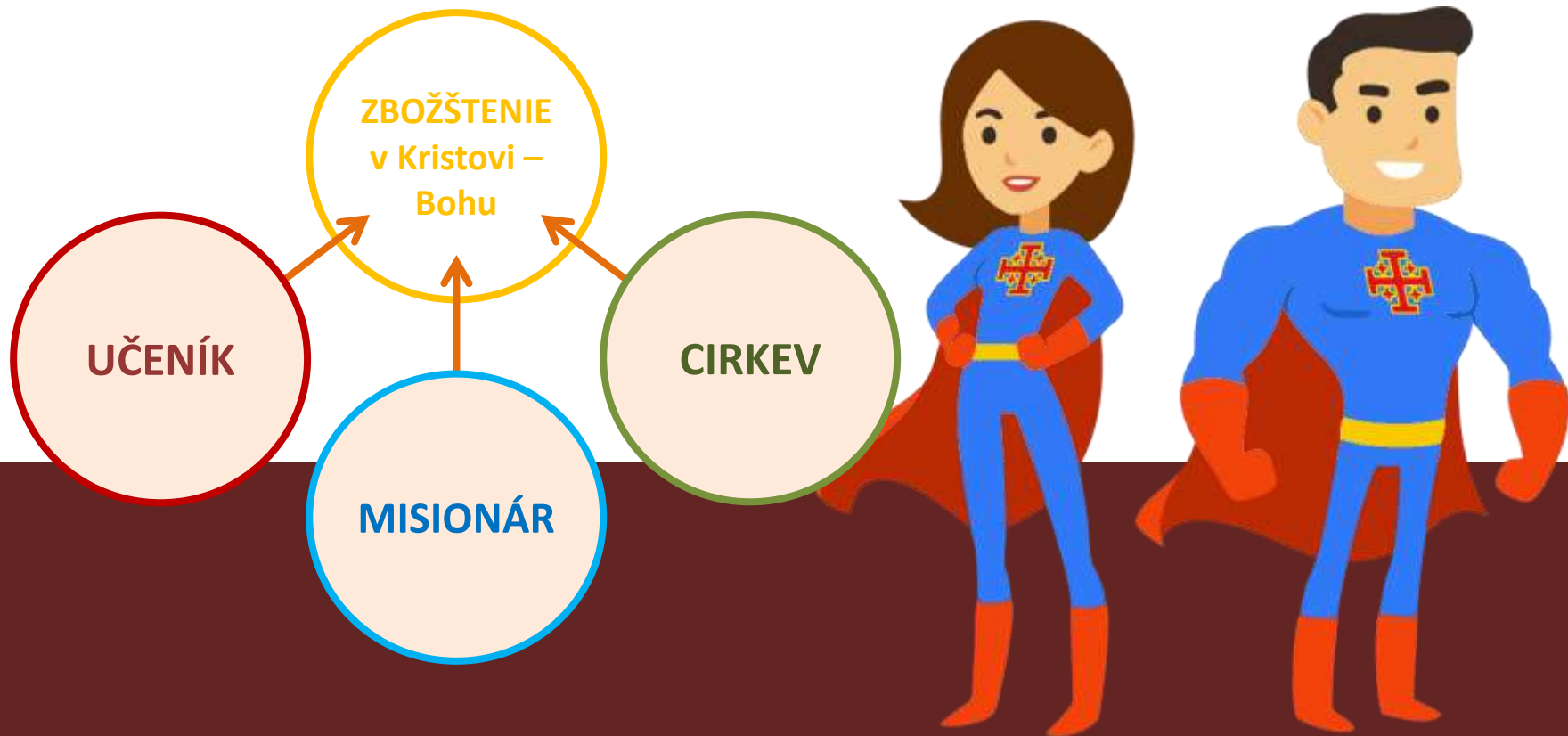

**SPÁSA predstavuje veľmi konkrétny
a súčasne veľmi objektívny stav!**

ALEBO to máš – a spasený (zbožštený) si;

ALEBO to nemáš – a spasený (zbožštený) nie si.

IDENTITA KREŠŤANA / SPASENÉHO ČLOVEKA:

KRISTOV UČENÍK – MISIONÁR V CIRKVI

- **UČENÍK** – učím sa od Boha byť ako On: **svätý** a **dokonalý**;
- **MISIONÁR** – učím sa s Bohom konať to, čo On, byť **spolustvoriteľom** Stvoriteľa a **spoluspasiteľom** Spasiteľa a Vykupiteľa;
- **V CIRKVI** – učím sa s Bohom a ľuďmi žiť Božiu **Trojičnú jednotu lásky**

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

EXKURZ,
alebo dôležité
odskočenie do
kresťanskej cukrárne

Pravdepodobne najrozšírenejšou „verziou“ kresťanstva
a veľmi ekumenickou je

CUKRÍKOVÉ KREŠŤANSTVO

Nebo je **CUKRÍK** za odmenu.

Peklo je **BIČ** za trest.

Na začiatku je **BOH**, od ktorého
jediného závisí, či niekoho vpustí do
Neba alebo nie.

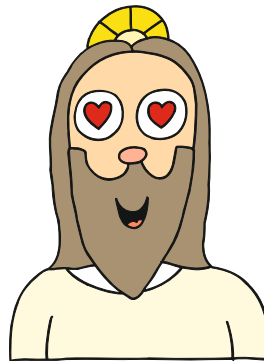
Nebo je ako
MIESTO, kam Boh
môže slobodne
pustiť / nepustiť
koho chce.

Nebo je ako **VEC**,
ktorú Boh môže
ľubovoľne udeliť /
neudeliť komu
chce a ako chce.

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatradiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTVUJE!**

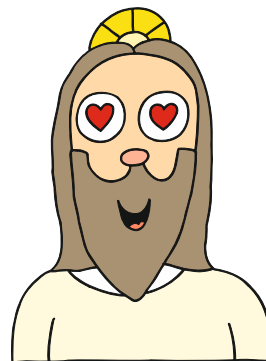
Výsledkom je **NEBO**

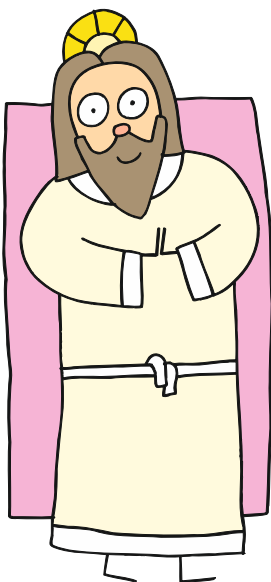
Svojim učením o **APOKATASTÁZE** zastával už ctihodný Origenes v 3. storočí.

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatradiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTVUJE!**

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, **Boh si vymyslel nejaké podmienky**, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho **zaslúžiť**.

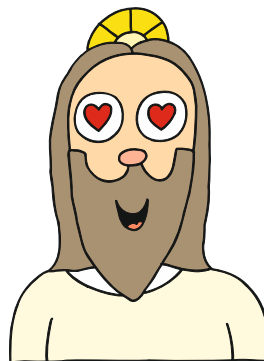
Tak sa to predsa píše v **BIBLII**, že nejaké podmienky predsa len sú...

Výsledkom je **NEBO**

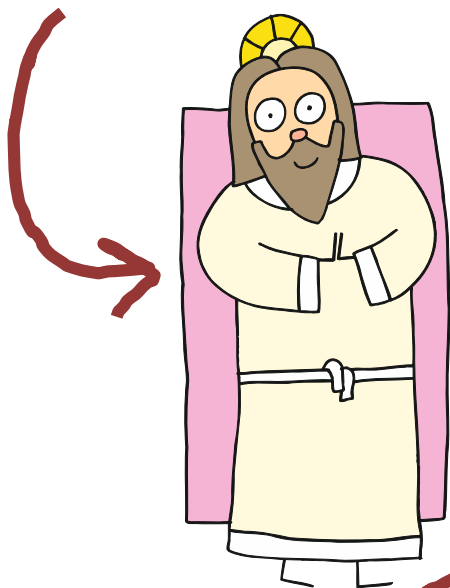
Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatradiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTVUJE!**

Výsledkom je **NEBO**

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, **Boh si vymyslel nejaké podmienky**, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho **zaslúžiť**.

PROTESTANTI

niekedy tvrdia, že katolíci učia „spásu zo skutkov“ a oni hlásajú spásu, ktorá je „iba z milosti“, bez zásluh, iba na základe viery... ktorá je však zase len nejakou formou **zásluhy**, bez ktorej ma Boh do Neba nepustí a odsúdi do Pekla.

Protestantská verzia:

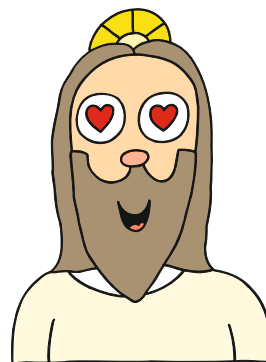
Uveril som v Krista ako vo svojho osobného Spasiteľa.

„Katolícka“ verzia:

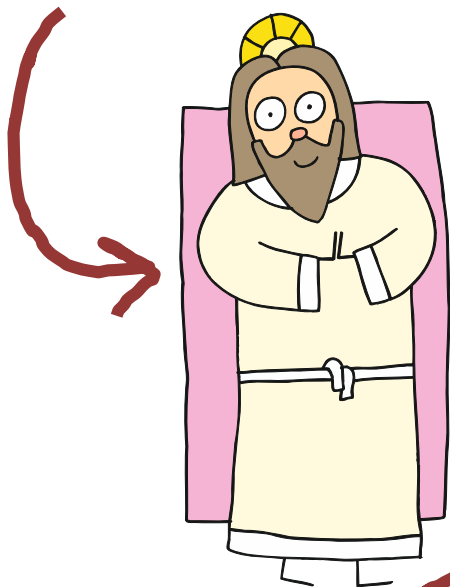
Nezabil som, z ostatného sa spovedám a chodím do chrámu.

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatrátiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTVUJE!**

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, **Boh si vymyslel nejaké podmienky**, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho **zaslúžiť**.

Boh ma za odmenu pustí do Neba.

Výsledkom je **NEBO**

Ak to splním

Protestantská verzia:

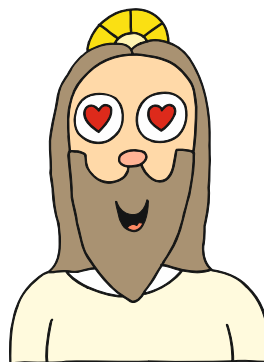
Uveril som v Krista ako vo svojho osobného Spasiteľa.

„Katolícka“ verzia:

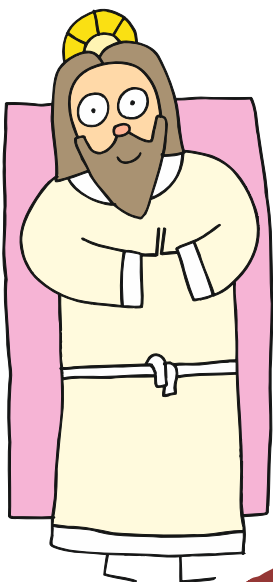
Nezabil som, z ostatného sa spovedám a chodím do chrámu.

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatradiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTVUJE!**

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, **Boh si vymyslel nejaké podmienky**, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho **zaslúžiť**.

Boh ma za odmenu pustí do Neba.

Výsledkom je **NEBO**

... alebo Boha nejak „ukecám“ a On sa zmiluje...

Výsledkom je **PEKLO** – „**BIČ**“ za trest

Boh ma za trest zatradiť

Ak to splním

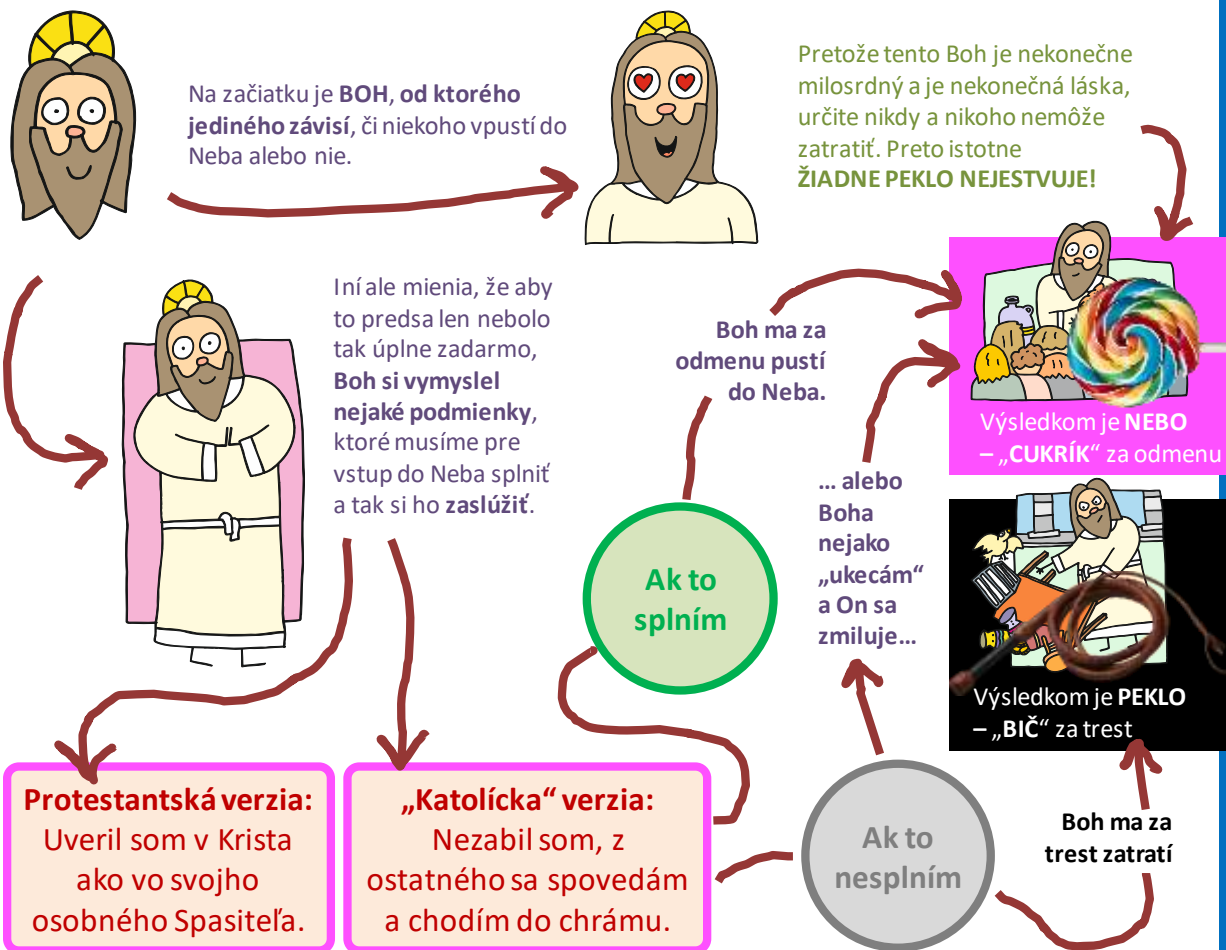
Ak to nesplním

Protestantská verzia:

Uveril som v Krista ako vo svojho osobného Spasiteľa.

„Katolícka“ verzia:

Nezabil som, z ostatného sa spovedám a chodím do chrámu.

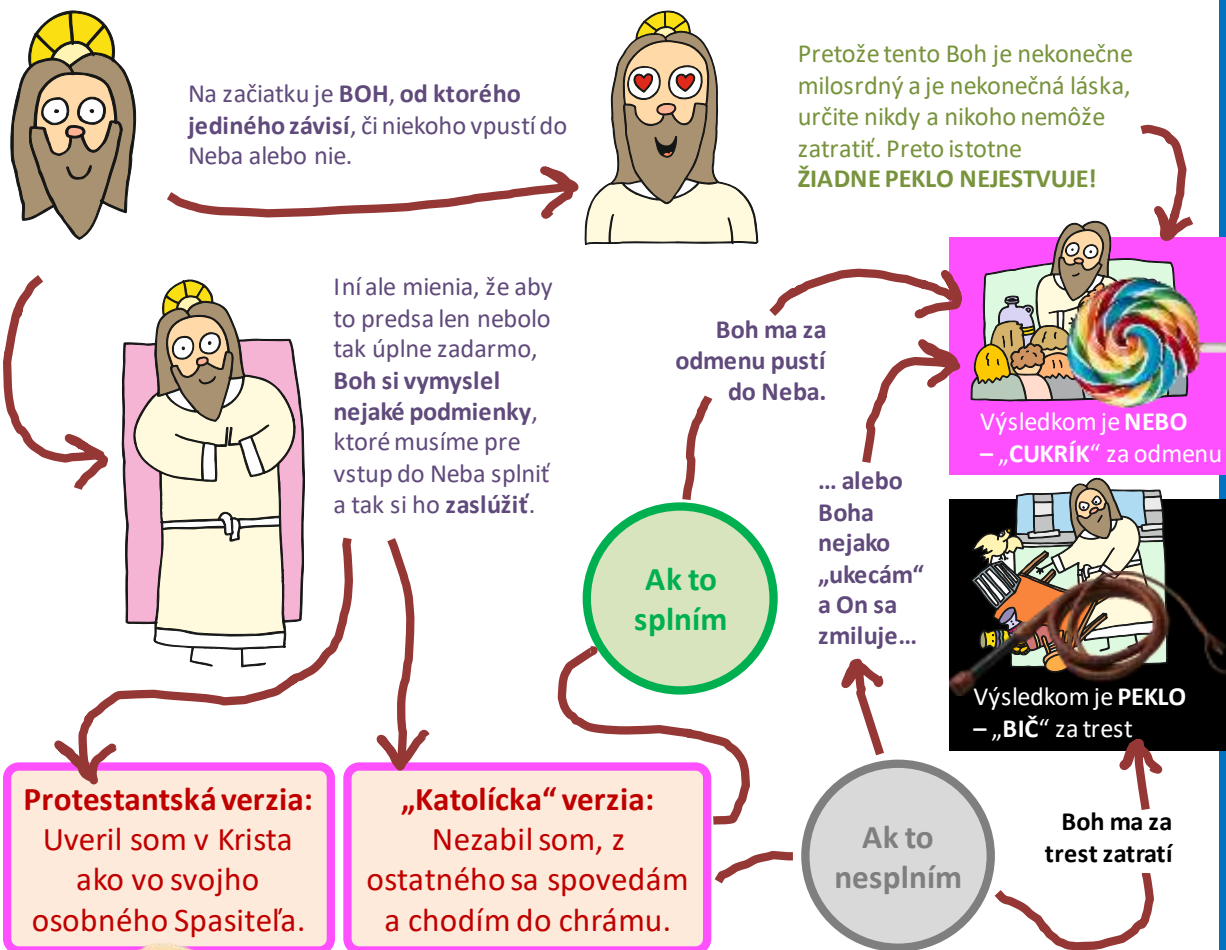

Do tretice MTD verzia MORALISTICKO – TERAPEUTICKÝ DEIZMUS

1. Existuje Boh, ktorý stvoril a riadi svet a dozerá na život človeka na Zemi.
2. Boh chce, aby ľudia boli navzájom k sebe dobrí, milí a féroví, tak ako to učí Biblia a väčšina svetových náboženstiev.
3. Ústredným cieľom života je byť šťastný a mať zo seba dobrý pocit.
4. Boh nemusí byť v živote človeka zvlášť prítomný, okrem prípadov, keď je potrebný pre vyriešenie nejakého problému.
5. Dobrí ľudia (čiže v zásade všetci *normálni a slušní ľudia*, ktorí nespáchali niečo obzvlášť strašné, ako Hitler či Stalin) po smrti idú do neba.

V roku 2005 sociológovia *Christian Smith* a *Melinda Lundquist Dentonová* skúmali náboženský a duchovný život amerických tínedžerov pochádzajúcich zo širokej škály prostredí. Zistili, že vo väčšine prípadov sa tínedžeri pridržali nejasného pseudonáboženstva, ktoré označili ako **moralisticko-terapeutický deizmus (MTD)**.

Do tretice MTD verzia

MORALISTICKO – TERAPEUTICKÝ DEIZMUS

1. Existuje Boh, ktorý stvoril a riadi svet a dozerá na život človeka na Zemi.
2. Boh chce, aby ľudia boli navzájom k sebe dobrí, milí a féroví, tak ako to učí Biblia a väčšina svetových náboženstiev.
3. Ústredným cieľom života je byť šťastný a mať zo seba dobrý pocit.
4. Boh nemusí byť v živote človeka zvlášť prítomný, okrem prípadov, keď je potrebný pre vyriešenie nejakého problému.
5. Dobrí ľudia (čiže v zásade všetci *normálni a slušní ľudia*, ktorí nespáchali niečo obzvlášť strašné, ako Hitler či Stalin) po smrti idú do neba.

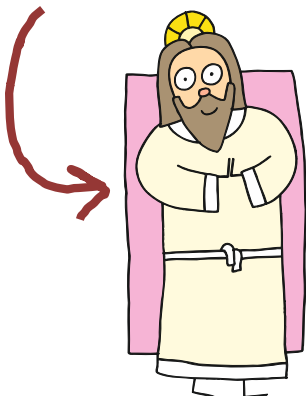
Vedeli by ste povedať, prečo je tento pohľad zlý – a kde v ňom je skrytá záludná zrada?

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba, alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatrátiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTUJE!**

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, **Boh si vymyslel nejaké podmienky**, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho zaslúžiť.

Boh ma za odmenu pustí do Neba.

... alebo Boha nejako „ukecám“ a On sa zmiluje...

Ak to splním

Ak to nesplním

Boh ma za trest zatráti

„Keď sa [Ježiš] priblížil a zazrel mesto, **plakal nad ním** a hovoril: **„Kiež by si aj ty v tento deň spoznalo, čo ti prináša pokoj! Ale teraz je to skryté tvojím očiam. Lebo prídu na teba dni, keď ťa tvoji nepriatelia oboženú valom, obklúčia ťa a zovrú zo všetkých strán, zrovnajú so zemou teba i tvoje deti v tebe a nenechajú v tebe kameň na kameni, lebo si nespoznalo čas svojho navštívenia.“**

(Lk 19,41-44)

„Ježiš prišiel do Galiley a hlásal **Božie evanjelium**. Hovoril: **„Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu.“**

(Mk 1,14-15)

„Hovorím vám, **ale ak nebudete robiť pokánie, všetci zahyniete podobne.“**

(Lk 13,5)

Toto je prvý základný omyl:

Nebo nie je VEC, ktorá sa dá dať ani Miesto, kam sa dá vpustiť. A nie, nezáleží to len od Boha, či sa do Neba dostaneme alebo nie.

NEBO **NIE JE CUKRÍK** ZA ODMENU.

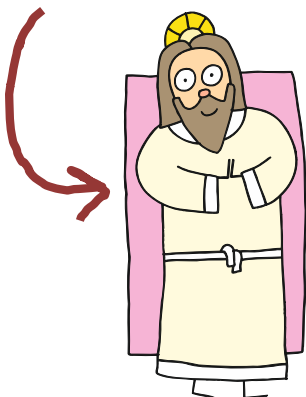
PEKLO **NIE JE BIČ** ZA TREST.

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba, alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatrátiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTUJE!**

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, **Boh si vymyslel nejaké podmienky**, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho zaslúžiť.

Boh ma za odmenu pusti do Neba.

... alebo Boha nejako „ukecám“ a On sa zmiluje...

Ak to splním

Ak to nesplním

Boh ma za trest zatrátiť

„Ak niekto počúva moje slová a nezachováva ich, ja ho **nesúdím**, lebo som neprišiel svet súdiť, ale svet spasiť.“

(Jn 12,47)

„Ved' v Kristovi Boh zmieril **svet** so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy.“

(2 Kor 5,19)

„Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, **keď sme boli ešte hriešnici**. Tým skôr sa teda skrze neho zachránime od hnevu teraz, keď sme už ospravedlnení jeho krvou! Lebo ak sme boli zmierení s Bohom smrťou jeho Syna vtedy, **keď sme boli nepriateľmi**, tým skôr už ako zmierení budeme spasení jeho životom.“

(Rim 5,8-10)

„Chodte preto na rázcestia a všetkých, čo nájdete, zavolajte na svadbu.“ Sluhovia vyšli na cesty a zhromaždili všetkých, ktorých našli, zlých aj dobrých.“

(Mt 22,9-10)

Boh si nevymyslel žiadne podmienky:

V Ježišovi Kristovi Boh odpustil a zmieril so sebou celý svet – úplne bez výnimky, bezvýhradne, bezpodmienečne a neodvolateľne.

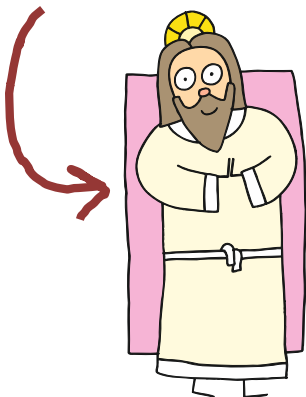
Bez ohľadu na to, či sme dobrí alebo zlí, veriaci alebo neveriaci, dar Božieho odpustenia a spásy je daný Bohom každému a úplne zadarmo.

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba, alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatrátiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTVUJE!**

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, **Boh si vymyslel nejaké podmienky**, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho zaslúžiť.

Boh ma za odmenu pusti do Neba.

... alebo Boha nejako „ukecám“ a On sa zmiluje...

Ak to splním

Ak to nespĺňam

Boh ma za trest zatráti

„Ale tí, čo sú uznaní za **hodných tamtoho veku a zmŕtvychvstania**, už sa neženia, ani nevydávajú. Už ani umrieť nemôžu, lebo sú ako anjeli a sú **Božími synmi**, pretože sú synmi **vzkriesenia**.“

(Lk 20,35-36)

„Tak sa aj my vami chválime po **Božích cirkvách**: pre vašu **vytrvalosť a vieru vo všetkých prenasledovaniach a súženiach**, ktoré znášate. A to je znamenie **spravodlivého Božieho súdu**, že **budete uznaní za hodných Božieho kráľovstva**, za ktoré trpíte.“

(2 Sol 1,4-5)

Protestantská verzia:
Uveril som v Krista ako vo svojho osobného Spasiteľa.

„Katólicka“ verzia:
Nezabil som, z ostatného sa spovedám a chodím do chrámu.

Podmienky Neba sú objektívne dané:

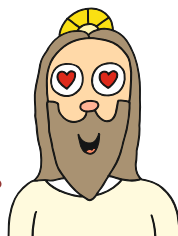
NEBO – čiže zbožštenie – je **OBJEKTÍVNY STAV**: Som ako Boh, žijem to, čo Boh, konám to, čo Boh.

Ak to nespĺňam – ak nežijem ako Boh, nekonám to, čo Boh a nie som ako Boh, potom v Nebi, čiže zbožštený, nie som. Bodka.

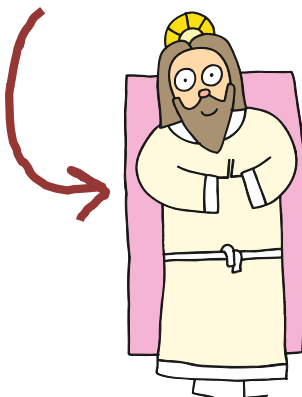
Hodní – gr. *kataxiou, axiou* – byť posúdený ako zodpovedajúci nejakej norme a teda vhodný na niečo.

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba, alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatrátiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTUJE!**

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, **Boh si vymyslel nejaké podmienky**, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho zaslúžiť.

Boh ma za odmenu pustiť do Neba.

„ČUKRÍK“ za odmenu

... alebo Boha nejako „ukecám“ a On sa zmiluje...

„BIČ“ za trest

Ak to splním

Ak to nesplním

Boh ma za trest zatrátiť

Protestantská verzia:
Uveril som v Krista ako vo svojho osobného Spasiteľa.

„Katólicka“ verzia:
Nezabil som, z ostatného sa spovedám a chodím do chrámu.

„Keby som hovoril ľudskými jazykmi aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal. A keby som mal dar prorocstva a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol. A keby som rozdal celý svoj majetok ako almužnu a keby som obetoval svoje telo, aby som bol slávny, a lásky by som nemal, nič by mi to neosožilo.“

(1 Kor 13,1-3)

- Žiadne Božie dary a charizmy;
- žiadna viera;
- žiadne skutky;

nič nemôže nahradiť chýbajúcu kvalitu pre zbožštenie sa – v tomto prípade lásku.

A Pavol ani náhodou neráta s tým, že „však sa nad Vami možno Pán Boh zmiluje a spasíte sa aj ej bez tej lásky – veď ste dobrí a veriaci a zbožní a vykonali ste veľa dobra...“

Tieto podmienky sú neobíditeľné:

NEBO nie je ODMENA za to, že som si ho nejakými dobrými skutkami, sebazápormi, obetami či prostou vierou zaslúžil.

PEKLO nie je TREST za to, že som si to dostatočne nezaslúžil.

A ANI BOH nemôže nahradiť, ako na našej strane oná „hodnosť“ chýba!

Na začiatku je **BOH**, od ktorého **jediného závisí**, či niekoho vpustí do Neba, alebo nie.

Pretože tento Boh je nekonečne milosrdný a je nekonečná láska, určite nikdy a nikoho nemôže zatrátiť. Preto istotne **ŽIADNE PEKLO NEJESTVUJE!**

„Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal. Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali. Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa narodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha.“

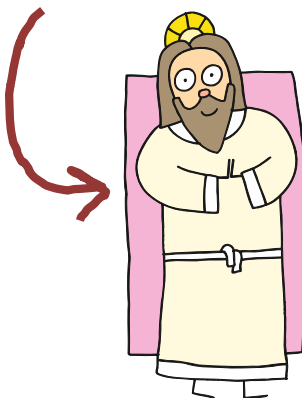
(Jn 1,9-13)

„A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé. 20 Ved' každý, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky neboli odhalené. Ale kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu.“

(Jn 3,19-21)

„Či môžem mať záľubu v smrti hriešnika? - hovorí Pán, Boh - a či nie v tom, aby sa odvrátil od svojich ciest a žil?“

(Ez 18,23)

Iní ale mienia, že aby to predsa len nebolo tak úplne zadarmo, Boh si vymyslel nejaké podmienky, ktoré musíme pre vstup do Neba splniť a tak si ho zaslúžiť.

Boh ma za odmenu pustí do Neba.

... alebo Boha nejako „ukecám“ a On sa zmiluje...

Ak to splním

Ak to nesplním

Boh ma za trest zatrátiť

Protestantská verzia:
Uveril som v Krista ako vo svojho osobného Spasiteľa.

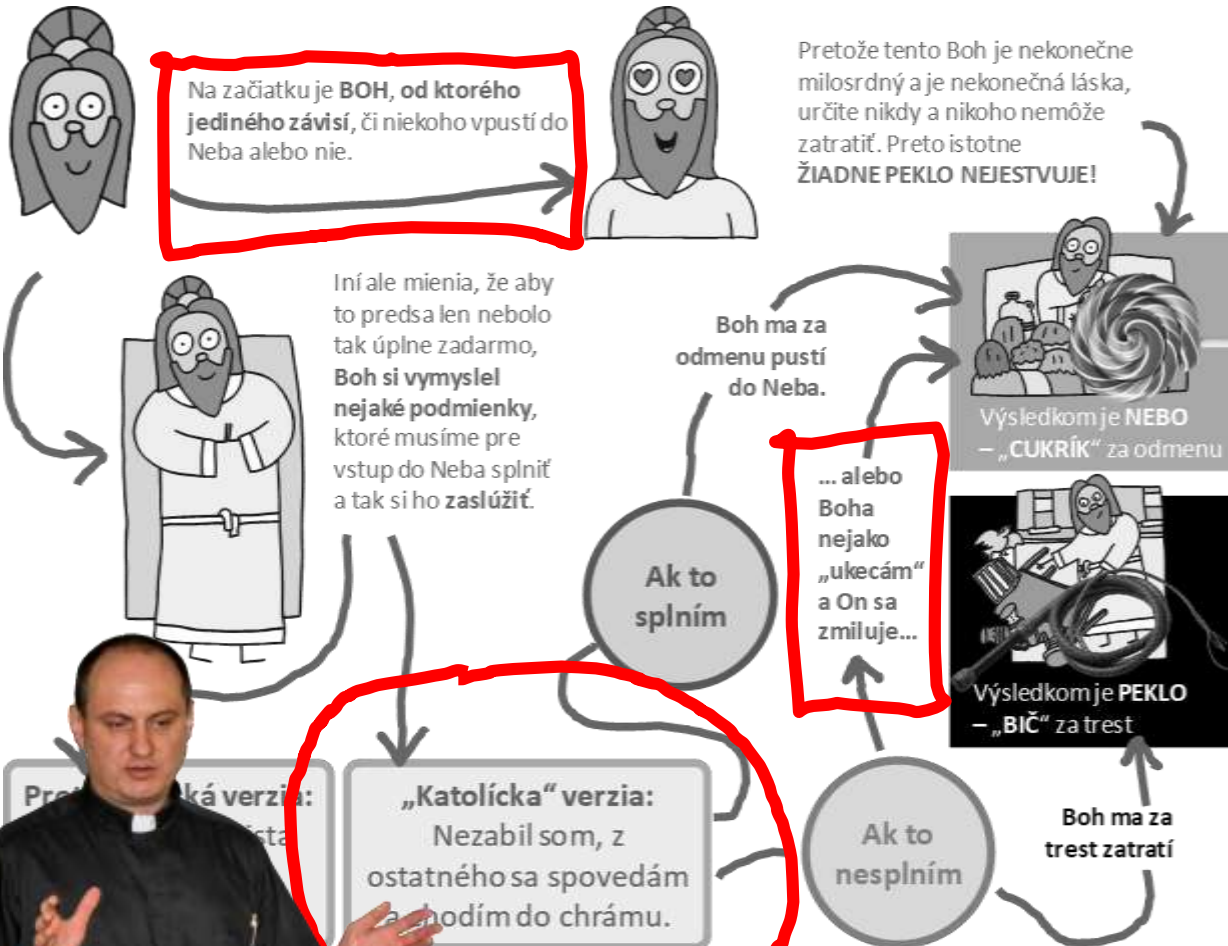
„Katólicka“ verzia:
Nezabil som, z ostatného sa spovedám a chodím do chrámu.

Preto Peklo jestvuje:

Proti vôli Boha, ktorý si nič také neželá, ale z vôle človeka, ktorý mám moc zbožštenie odmietnuť a rozhodnúť sa, že nechce byť ako Boh, nechce žiť ako Boh, nechce konať ako Boh.

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

Napriek tomu, nie je toto niekedy – pričasto? – aj náš postoj?

Nemusím sa príliš strachovať o nich a o ich spásu, nejako už len bude...

Nemusím sa nijako prehnane namáhať, veď sú vlastne v poriadku.

Nemusím apoštolovať ani evanjelizovať, veď už Pán Boh to nejako zariadi...

„Veď sú to dobrí cirkevníci, chodia do chrámu, tak už len ich hádam Pán Boh spasí...“

„No, nie sú možno úplne najlepší, ale veď sa už nad nimi hádam Pán Boh už len nejako zmluje!“

„A tí ostatní, neveriaci... No, veď Pán Boh ich bude súdiť v tom, v čom žijú a ak žijú podľa svedomia a robia, čo si myslia, že je dobré, tak hádam ani ich Pán Boh nezatrátí, veď zase nie sú až tak zlí... a Pán Boh je milosrdný...“

Možno jeden z najväčších omylov,
ktoré kresťanstvo sprevádzajú od počiatku,
je presvedčenie,

že naše spasenie sa či zatratenie závisí od Boha,
od toho, či nám odpustí hriechy alebo nie.

A najlepším spôsobom, ako sa spasiť,
je uprosiť Ho alebo nájsť nejaký iný prostriedok,
ako od Boha toto odpustenie viny hriechov dosiahnuť (často katolíci)
a keď som ho už dosiahol, som už v suchu, spasený človek (protestanti).

V skutočnosti Boh už rozhodol, nezvratne a definitívne:
V Kristovi odpustil vinu hriechu všetkým ľuďom, bez podmienok a bez rozdielu
a daroval spásu všetkým ľuďom, bez podmienok a bez rozdielu.

Naše spasenie sa či nespasenie sa závisí výlučne od našej:

VOĽBY – chcem byť ako Boh, alebo nechcem?

SCHOPNOSTI – dokážem žiť Nebo, byť ako Boh, alebo nie?

Byť spaseným / svätým / kresťanom je podobné, ako byť **SUPERHRDINOM**:

SUPERSCHOPNOSTI

nezávisia od neho

*supersila
pavúčie siete
superodolnosť*

- nesmrteľnosť
- blaženosť
- všadeprítomnosť
- všemohúcnosť
- vševedúcnosť

Nemôžeme si ich sami dať
ani získať – ale dostali sme ich
všetky od Boha zadarmo,
keď sme boli pokrstení.

SUPERVLASTNOSTI

závisia len od neho

*dobrý
pomáha ľuďom
skromný*

- nepoškvrnená svätosť
- úplná nesebeckosť
- láska až do krajnosti
- jednota
- dokonalosť – najlepší možní

My sami sa musíme slobodne
rozhodnúť, či takí byť naozaj
chceme a s pomocou
Božej milosti si ich osvojiť.

ZAPAMÄTAJME SI!

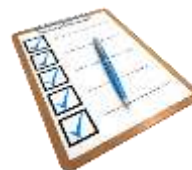

NEBO

**Objektívny
cieľ.**

SPÁSA

**Objektívne
podmienky.**

KREŠŤANSTVO

**Nevyhnutná
príprava.**

„Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili. A každý, kto závodí, zdržuje sa všetkého; oni preto, aby dosiahli porušiteľný veniec, my však neporušiteľný. Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý.“

(1 Kor 9,24-10,1)

PRETEKY

**Objektívny
cieľ.**

FORMA

**Objektívne
podmienky.**

TRÉNING

**Nevyhnutná
príprava.**

rovnako ako napríklad...

NEBO

Objektívny
cieľ.

SPÁSA

Objektívne
podmienky.

KREŠŤANSTVO

Nevyhnutná
príprava.

Zatratení ľudia
nie sú v Pekle
preto, že ich do
Neba nepustili,
ale preto že
NIE SÚ SCHOPNÍ
Neba!

„(Dobří ľudia ti) odpustia tvoje slabosti. Radi ťa privítajú vo svojom kruhu. Ale ak sa k nim pridáš, nedokážeš porozumieť tomu, o čom sa medzi sebou rozprávajú. Nebudeš mať tú skúsenosť, ktorá ich spája dohromady. Ostaneš vydedencom – nie preto, že by tak chceli oni, ale preto, že ty si neprešiel tou cestou, ktorá by ťa mohla naučiť byť jedným z nich. Budeš sa cítiť, akoby ťa niekto vyhnal z krásnej záhrady, ale ten, kto ťa vyhnal, budeš ty sám. A predsa budeš za toto ďalej obviňovať ich, označovať ich za tých, ktorí ťa odsudzujú, ktorí nevedia odpúšťať, dokonca aj vtedy, ak to bude tvoja vlastná bolesť a zatrpknutosť, ktorá ťa odsúdi, tvoje pohrdanie ich čnosťami, ktoré ťa robí cudzincom v zemi, ktorá mohla byť tvojim domovom.“

(Orson Scott Card, Tales of Alvin Maker)

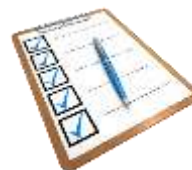

NEBO

Objektívny
cieľ.

SPÁSA

Objektívne
podmienky.

KREŠŤANSTVO

Nevyhnutná
príprava.

„Keď niekto počúva slovo o kráľovstve a **nechápe ho**, prichádza Zlý a uchytí, čo bolo zasiaté do jeho srdca. To je ten, u koho bolo zasiaté na krají cesty.

(Mt 13,19)

„Ako v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noe vošiel do korába, a **nič nezbadali**, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka.“

(Mt 24,38-39)

„Ak vtedy, keď poviem bezbožnému: „Bezbožník, určite zomrieš!“, nebudeš hovoriť, aby si bezbožníka vystríhal pred jeho cestou, ten **bezbožník zomrie pre svoju vinu, ale jeho krv budem požadovať z tvojej ruky.**

Ale ak si ho ty upozornil pred jeho cestou, aby sa z nej vrátil, a nevrátil sa zo svojej cesty, **on zomrie, no ty si si zachránil dušu.**“

(Ez 33,8-9)

Preto bez splnenia objektívnych podmienok a bez absolvovania nevyhnutnej prípravy sa človek ztratí – a zdá sa, že sa môže aj nie úplne svojou, ale napríklad aj našou vinou!!!

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

ŽIŤ AKO BOH

NEBO

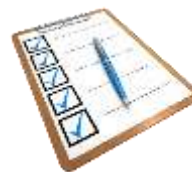
Objektívny
cieľ.

Byť ako Boh.

Konať to, čo Boh.

Žiť to, čo Boh.

SPÁSA

Objektívne
podmienky.

Stať sa takým, ako Boh.

Začať konať to, čo Boh.

Začať žiť to, čo Boh.

KREŠŤANSTVO

Nevyhnutná
príprava.

?

Začnime treťou podmienkou spásy:
naučiť sa žiť ako Boh a začať žiť ako Boh.
ČO BUDE bezpodmienečne **nevyhnutnou**
cestou a prípravou v tejto oblasti?

Potrebujem na to iných ľudí.

Nemôžem sa naučiť žiť Boží Život,
ktorý je životom spoločenstva Trojice,
sám, ležiac doma na gauči.

Nie hocijakých. Cirkev.

Pretože „spoločenstvo svätých“, ktorému sa idem učiť, zahŕňa jednotu nielen ľudí, ale aj Boha v Kristovi.

Mimo Cirkvi ale nikto takéto spoločenstvo neponúka a ani nemôže, pretože Boh ho ponúka exkluzívne v Kristovi, ktorého Telom je práve Cirkev.

Cirkev ako spoločenstvo.

Nielen ako
inštitúciu,
ustanovizeň,
Učiteľku či
Vysluhovateľku
sviatostí.

V tomto prípade sa totiž potrebujem
naučiť skutočne s ostatnými ľuďmi v
Cirkvi žiť tú jednotu, ktorou Cirkev je:

*„Jednotou Otca, Syna a Ducha
Svätého zhromaždený ľud.“*

Cieľ tréningu:

„Neste si vzájomne bremená, a tak naplníte Kristov zákon.“

(Gal 6,2)

„Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvaľujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy.“

(1 Kor 12,26-27)

„Zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ! Nerobte nič z nevraživosti ani pre márnú slávu, ale **v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho**. Nech nik nehľadá iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných.“

(Flp 2,2-4)

„Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a **na bratskom spoločenstve**, na lámaní chleba a na modlitbách. ... Všetci, čo uverili, **boli pospolu a všetko mali spoločné**. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval. **Deň čo deň svorne zotrvávali v chráme**, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm.“

(Sk 2,42-46)

„**Aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe**, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktoré si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno.“

(Jn 17,21n)

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

Predstavte si teraz v duchu vašu farnosť!

Ona je tou konkrétnou školou a fitnesscentrom vo Vašej obci / meste, kde sa tieto umenia vyučujú a trénujú.

Aké možnosti učenia sa a tréningu takéhoto života Vaša farnosť svojim členom v praxi ponúka?

**A ak v tom nebodaj
až taká úžasná
a efektívna nie je –
prečo?
Kde je problém?**

„Neste si vzájomne bremená, a tak naplníte Kristov zákon.“

(Gal 6,2)

„Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvaľujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy.“

(1 Kor 12,26-27)

„Zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ! Nerobte nič z nevraživosti ani pre márnú slávu, ale **v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho. Nech nik nehľadá iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných.**“

(Flp 2,2-4)

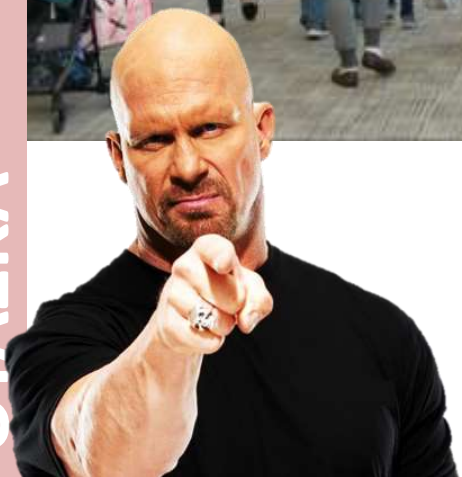
„Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a **na bratskom spoločenstve**, na lámaní chleba a na modlitbách. ... Všetci, čo uverili, **boli pospolu a všetko mali spoločné**. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval. **Deň čo deň svorne zotrvali v chráme**, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm.“

(Sk 2,42-46)

Nástroj: Malé spoločenstvá

Skúste
porovnať
tieto dva
obrázky!
Ako rozdiely
medzi nimi
nájdete?

RECEPCIA

OBCHOD

RECEPCIA

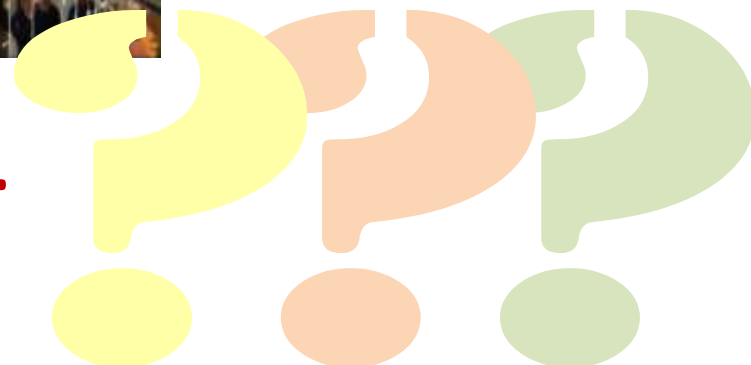
Majú niečo spoločné – diplomati na stretnutí, kde riešia spoločné problémy.

OBCHOD

Nemajú nič spoločné – cudzí ľudia, ktorí sa len náhodne míňajú na ceste každý za svojim nákupom.

A je tu ešte jeden rozdiel.
Našli by ste ho?

RECEPCIA

Majú niečo spoločné – diplomati na stretnutí, kde riešia spoločné problémy.

Tvoria **MALÉ SKUPINKY**,
v ktorých komunikujú!

OBCHOD

Nemajú nič spoločné – cudzí ľudia, ktorí sa len náhodne míňajú na ceste každý za svojim nákupom.

Tvoria **MASU**,
v ktorej je ale každý sám.

Prečo ľudia na hornom zábere tvoria malé skupinky?

**Prečo napríklad nestoja v kruhu
a nezhovárajú sa všetci naraz?**

PSYCHOLOGICKY

Jednoducho naša schopnosť byť bytostne, citovo zaangažovaní v životoch iných ľudí a zdieľať sa s nimi nie je neobmedzená.

ČASOVO

Skutočne s druhými ľuďmi žiť vyžaduje čas. Veľa času. Vo večnosti na to bude celá večnosť, ale tu je náš čas obmedzený.

Schopnosť ľudí komunikovať, nieto ešte spoločne žiť a **tvoriť hlbokú vzájomnú jednotu** založenú na dôvernom poznaní sa a zdieľaní svojich životov, o čo nám v Cirkvi ide – **je veľmi obmedzená.**

V praxi okolo 8, možno maximálne 12 ľudí.

V armáde je družstvo (tím) tvorené spravidla 8, občas len 6 vojakmi.

V skautskom hnutí je jedna družina skautov tvorená presne 8 skautmi / skautkami

PSYCHOLOGICKY

Jednoducho naša schopnosť byť bytostne, citovo zaangažovaní v životoch iných ľudí a zdieľať sa s nimi nie je neobmedzená.

ČASOVO

Skutočne s druhými ľuďmi žiť vyžaduje čas. Veľa času. Vo večnosti na to bude celá večnosť, ale tu je náš čas obmedzený.

Schopnosť ľudí komunikovať, nieto ešte spoločne žiť a tvoriť hlbokú vzájomnú jednotu založenú na dôvernom poznaní sa a zdieľaní svojich životov, o čo nám v Cirkvi ide – je veľmi obmedzená.

V praxi okolo 8, možno maximálne 12 ľudí.

Ako sa toto zistenie premietne do praxe našej farnosti?

„Pravda, **nestačí**, aby kresťanský ľud bol v nejakom národe **prítomný a organizovaný**, ani nestačí, aby konal len apoštolát dobrého príkladu. **Ustanovený je tam nato, jestvuje tam za tým cieľom, aby svojim spoluobčanom nekresťanom zvestoval Krista slovom a skutkom a pomáhal im plne prijať Krista.**“

(Ad Gentes 16)

Toto je zásadná funkcia farnosti.

Ak toto nerobí, je nefunkčná – v podstate zbytočná.

- naučiť ich byť ako Boh;
- naučiť ich konať to, čo Boh;
- naučiť ich žiť to, čo Boh.

„Chodte teda, urobte učeníkmi všetky národy, krstiac ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a učiac ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.“

(Mt 28,19-20)

**UVÁDZANIE DO
KRŠŤANSKÉHO
ŽIVOTA S
BOHOM JE
ZÁKLADNÁ A
HLAVNÁ
FUNKCIA CIRKVI
NA ZEMI!**

„Pravda, **nestačí**, aby kresťanský ľud bol v nejakom národe **prítomný a organizovaný**, ani nestačí, aby konal len apoštolát dobrého príkladu. **Ustanovený je tam nato, jestvuje tam za tým cieľom, aby svojim spoluobčanom nekresťanom zvestoval Krista slovom a skutkom a pomáhal im plne prijať Krista.**“

(Ad Gentes 16)

Toto je zásadná funkcia farnosti.

Ak toto nerobí, je nefunkčná – v podstate zbytočná.

- naučiť ich byť ako Boh;
- naučiť ich konať to, čo Boh;
- **naučiť ich žiť to, čo Boh.**

Uprostred **masy** celej farnosti? To nejde.

Potrebujeme na to **malú skupinu** ľudí (8 až 12)

Schopnosť ľudí komunikovať, nieto ešte spoločne žiť a **tvoriť hlbokú vzájomnú jednotu** založenú na dôvernom poznaní sa a zdieľaní svojich životov, o čo nám v Cirkvi ide – **je veľmi obmedzená.**

V praxi okolo 8, možno maximálne 12 ľudí.

PSYCHOLOGICKY

Jednoducho naša schopnosť byť bytostne, citovo zaangažovaní v životoch iných ľudí a zdieľať sa s nimi nie je neobmedzená.

ČASOVO

Skutočne s druhými ľuďmi žiť vyžaduje čas. Veľa času. Vo večnosti na to bude celá večnosť, ale tu je náš čas obmedzený.

Dôvod sme práve pred chvíľou zistili...

„Pravda, **nestačí**, aby kresťanský ľud bol v nejakom národe **prítomný a organizovaný**, ani nestačí, aby konal len apoštolát dobrého príkladu. **Ustanovený je tam nato**, jestvuje tam za tým cieľom, aby svojim spoluobčanom nekresťanom zvestoval Krista slovom a skutkom a pomáhal im **plne prijať Krista**.“

(Ad Gentes 16)

Toto je zásadná funkcia farnosti.

Ak toto nerobí, je nefunkčná – v podstate zbytočná.

- naučiť ich byť ako Boh;
- naučiť ich konať to, čo Boh;
- **naučiť ich žiť to, čo Boh.**

Uprostred **masy** celej farnosti? To nejde.

Potrebujeme na to **malú skupinu** ľudí (8 až 12)

Na **svätej liturgii v chráme**? Tam sa slávi, nežije.

Život sa odohráva **doma**, po domoch, mimo chrámu a mimo slávení a pobožností.

„Pravda, **nestačí**, aby kresťanský ľud bol v nejakom národe **prítomný a organizovaný**, ani nestačí, aby konal len apoštolát dobrého príkladu. **Ustanovený je tam nato**, jestvuje tam za tým cieľom, aby svojim spoluobčanom nekresťanom zvestoval Krista slovom a skutkom a pomáhal im **plne prijať Krista**.“

(Ad Gentes 16)

Toto je zásadná funkcia farnosti.

Ak toto nerobí, je nefunkčná – v podstate zbytočná.

- naučiť ich byť ako Boh;
- naučiť ich konať to, čo Boh;
- naučiť ich žiť to, čo Boh.

Uprostred **masy** celej farnosti? To nejde.

Potrebujeme na to **malú skupinu** ľudí (8 až 12)

Na **svätej liturgii v chráme**? Tam sa slávi, nežije.

Život sa odohráva **doma**, po domoch, mimo chrámu a mimo slávení a pobožností.

Niekde **na stretku**? Stretko je dôležité, ale ani na ňom sa ešte nežije – vyučuje, modlí, ale nežije.

Potrebujeme opravdivé **spoločenstvo** ľudí, ktorí túžia spoločne žiť a budovať Kristovu jednotu.

malé

(nie masa celej farnosti)

podomové

(nielen kostolné, ale aj mimo neho...)

spoločenstvo

(nielen stretko, ale spolu naozaj žijú)

Napadá Vás ešte nejaký iný
spôsob, ako vo farnosti viesť
tréning Božieho života?

Malé spoločenstvá sú rovnako miestom tréningu aj zvyšných dvoch rozmerov zbožštenia sa:

BYŤ AKO BOH

SVÄTÍ a DOKONALÍ

- Ako by ste mohli byť svätí – čiže dokonale **nesebeckí** – sami, mimo vzťahov spoločenstva?
- Kde inde, ako vo vzťahoch spoločenstva sa môžete obetavosti, láске a nesebeckosti **naučiť**?
- Kde inde budete narážať na nedokonalosti a slabosti iných a budete sa učiť ich **znášať**?
- A kde inde zase iní **upozornia** a nemilosrdne odhalia Vaše sebestvo, nedokonalosť, slabosti a nedostatky, aby ste ich odstránili a napredovali tak smerom k dokonalosti?
- A kde inde sa navzájom budete **povzbudzovať** a posilňovať k tomuto tréningu, aby ste v ňom neochabli, či dokonca ho nevzdali?

KONAŤ TO, ČO BOH

SLUŽBA a APOŠTOLÁT

- Ako by sme mohli **svedčiť** o Božom živote – ktorý je životom spoločenstva a jednoty v láske! – ak by sme nemohli iným ukázať spoločenstvo, v ktorom sami tento život žijeme?
- Ako by sme mohli **efektívne slúžiť** a apoštolovať, keby sme každý konali na vlastnú päsť, bez koordinácie a spolupráce?
- Ako by sme mohli iných volať k životu Boha, ak by sme ich nemohli **pozvať** do konkrétneho spoločenstva, v ktorom by s nami takto mohli skutočne žiť?
- A ako by sme mohli vytvoriť **podmienky** pre rast zasiateho semienka Slova, ak by tu zase nebolo spoločenstvo ako skleník, inkubátor, miesto dozretia maličkých v Kristovi?

Raná Cirkev na samom svojom počiatku:

JERUZALEM:

- na jednej strane veľká: „a v ten deň sa pridalo asi tritisíc duší“ (Sk 2,41)
- ale súčasne žije v rámci malých bázových spoločenstiev: „po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm“ (Sk 2,46)

PAVLOM ZALOŽENÉ CIRKVI:

- „Pozdravujte Prisku a Akvilu, ... Pozdravte aj cirkev v ich dome.“ (Rim 16,3-5);
- „Pozdravte bratov v Laodicei aj Nymfu a cirkev v jej dome.“ (Kol 4,15);
- „Pavol, ... milovanému Filemonovi, ... a cirkvi, ktorá je v tvojom dome.“ (Flm 1,1-2),

atď.

„Aby sa všetky tieto farnosti stali živými kresťanskými spoločenstvami, musia sa dotyčné miestne autority starať o to, aby:
a/ boli farské štruktúry prispôsobené situáciám s veľkou flexibilitou, ktorú umožňuje cirkevné právo predovšetkým podporovaním účasti laikov na pastoračnej zodpovednosti;
b/ rástli malé bázové spoločenstvá, nazvané aj živé spoločenstvá, v ktorých veriaci vzájomne môžu hlásať Božie Slovo a môžu byť činnými v službe a v láske. Tieto spoločenstvá sú v spoločenstve so svojimi pastiermi opravdivými skonkrétňeniami cirkevného communia a centrami evanjelizácie...“

(Ján Pavol II., Christifideles laici 26)

Raná Cirkev

JERUZALEM:

- na jednej strane v „domoch“ (Sk 2,41)
- ale súčasne žije v „domoch“ (Sk 2,41)
- „po domoch láma chlieb“ (Sk 2,42)
- „požívali pokrm“ (Sk 2,45)

PAVLOM ZALOŽENÉ

- „Pozdravujte Priskú a Aquilu, ktorí sú v dome.“ (Rim 16,3-5),
- „Pozdravte bratov v Laodicei aj Nymfu a cirkev v jej dome.“ (Kol 4,15);
- „Pavol, ... milovanému Filemonovi, ... a cirkvi, ktorá je v tvojom dome.“ (Flm 1,1-2),

atď.

„**Naším cieľom ... z aspektu farnosti: Farnosť ako spoločenstvo spoločenstiev, ktoré žijú z Evanjelia a evanjelizujú, pretože „communio je súčasne prameňom aj ovocím poslanca (ChL 32).“**

(Pastoračný a evanjelizačný plán Katolíckej cirkvi na Slovensku na roky 2001 - 2006)

„**Farnosť sa má a môže stať spoločenstvom spoločenstiev detí, mládeže, rodín a ďalších angažovaných skupín veriacich. Ako pastoračné priority potrebujeme zvýrazniť rodiny a rôznorodé malé spoločenstvá.**

(Pastiersky list KBS, 3. 10. 2004)

„**Aby sa všetky tieto farnosti stali živými kresťanskými spoločenstvami, musia sa dotyčné miestne autority starať o to, aby:**
a/ boli farské štruktúry prispôsobené situáciám s veľkou flexibilitou, ktorú umožňuje cirkevné právo

b/ podporovaním účasti laikov na odpovednosti;
c/ **bázové spoločenstvá, nazvané aj domové spoločenstvá**, v ktorých veriaci vzájomne rozširujú Božie Slovo a môžu byť činnými v evanjelizácii. Tieto spoločenstvá sú v súlade so svojimi pastiermi **opravdivými kresťanskými cirkevnými communia a evanjelizácie...**“

(Ján Pavol II., Christifideles laici 26)

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

Zopakujme našu úvodnú otázku:

**Je takáto štruktúra
farnosti – ako
spoločenstva malých
spoločenstiev –
„povinná“?**

Prehrešíme sa, ak by sme vo farnosti nesmerovali
pastoráciu týmto smerom?

PREČO áno?

PREČO nie?

A otázka, ktorá nás isto napadla:

**Ak je to tak dôležité,
PREČO Cirkev
nevytvárala podobnú
štruktúru v minulosti?**

V SKUTOČNOSTI ICH VYTVÁRALA.

- Dediny boli menšie ako dnes;
- ľudia v nich skutočne spoločne žili (krčmou počnúc cez páračky, spoločné kosenie, zväžanie, všemožná vzájomná výpomoc, potravné družstvá až po liturgiu, púte, dedinskú školu a pod.);
- a sama Cirkev vytvárala štruktúru malých spoločenstiev – hoci sa volali inak, ako dnes: Ružencové **bratstvo**, Mariánska **družina**, rôzne **spolky**, **jednoty** a pod.

DNES...

„Dnešná pastorácia už nemôže vychádzať z tých istých predpokladov.

V súčasnosti občianska spoločnosť nielen nepodporuje kresťanský spôsob života, ale ho neguje, otvorene alebo skryte útočí na Cirkev. Navyše i mnohí pokrstení žijú tak, akoby Krista nebolo: opakujú, najmä pri bohoslužbách, zvyčajné gestá a znaky viery, ktorým však nezodpovedá uvedomenie si skutočného obsahu viery a náklonnosť k Ježišovej osobe. Namiesto veľkých istôt viery je u mnohých len vágny a málo záväzný náboženský sentiment.

Mnohé kresťanské rodiny neplnia funkciu odovzdávania viery a uvádzania do kresťanského života. Zvlášť mladí ľudia, aj keď sa hlásia k viere, ustavične dostávajú impulzy, ktoré ich odvádzajú od kresťanstva.

Obec už nie je kresťanským spoločenstvom, takže je potrebné vytváranie malých spoločenstiev vo farnosti.“

(Pastoračný a evanjelizačný plán Katolíckej cirkvi na Slovensku na roky 2008 – 2013)

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

Ako vznikajú malé
spoločenstvá?

Pozrite sa znova na fotografiu:

**Ako a prečo vznikli tieto
malé skupinky?
Kto a ako ich zorganizoval
a vytvoril?**

NIKTO ICH NEZORGANIZOVAL!

1. zistenie: SAMI OD SEBA

„V posledných rokoch som mal možnosť pracovať vo veľkých medzinárodných tímoch. Nielen v Európe, ale aj v zámorí. Na tých ľuďoch z naozaj rozličných profesií je **úžasné predovšetkým to, ako rýchlo dokážu nadviazať kontakt. Vidím toho človeka prvýkrát v živote a v priebehu piatich minút sme na rovnakej vlně, pretože sa venujeme rovnakej záležitosti**, čiže si v zásade rozumieme. A potom u mladých ľudí, ktorí v tomto odbore pracujú, je **úplne úžasné sledovať, ako ich tá práca baví.**“

(Jiří Grygar, astronóm)

**Vznikli prirodzene
a sami od seba.**

**Nikto ich ani neplánoval,
ani zámerne nevytváral.**

Aj malé spoločenstvá vo farnosti sú
**prostým a prirodzeným dôsledkom viery
a obrátenia** (že vzniknú) na jednej strane
a spomenutých obmedzení na druhej
strane (preto sú malé)

DÔSLEDOK OBRÁTENIA

(Viera ako identita)

- Som **syn (dcéra)** Boha.
- Mojim **otcom** je Boh.
- Ježiš je môj **brat** a súrodenec.
- Cirkev je moja **rodina**.
- Nebo je moja **vlasť**, môj domov.
- Zbožštenie je moje **dedičstvo**.
- Tu **na zemi** som cudzinec, pútnik na ceste domov, už odtiaľto odchádzam.

Táto jedinečná skúsenosť ich spája
a súčasne vyhraňuje voči svetu,
ktorý ju nemá a nepozná a je tak cudzí.

DÔSLEDOK POROZUMENIA

(Viera ako porozumenie)

Zmyslom môjho pozemského života je
trénovať:

- **Byť** ako Boh;
- **Konať** to, čo Boh;
- **Žiť** to, čo žije Boh – trojičnú jednotu Boha.

K tomu nevyhnutne potrebujem cirkevné
malé spoločenstvo, v ktorom sa učíme
prijímať jeden druhého, prekonávať svoje
nedokonalosti, odstraňovať svoje
sebestvo a vzájomne si slúžiť a milovať.

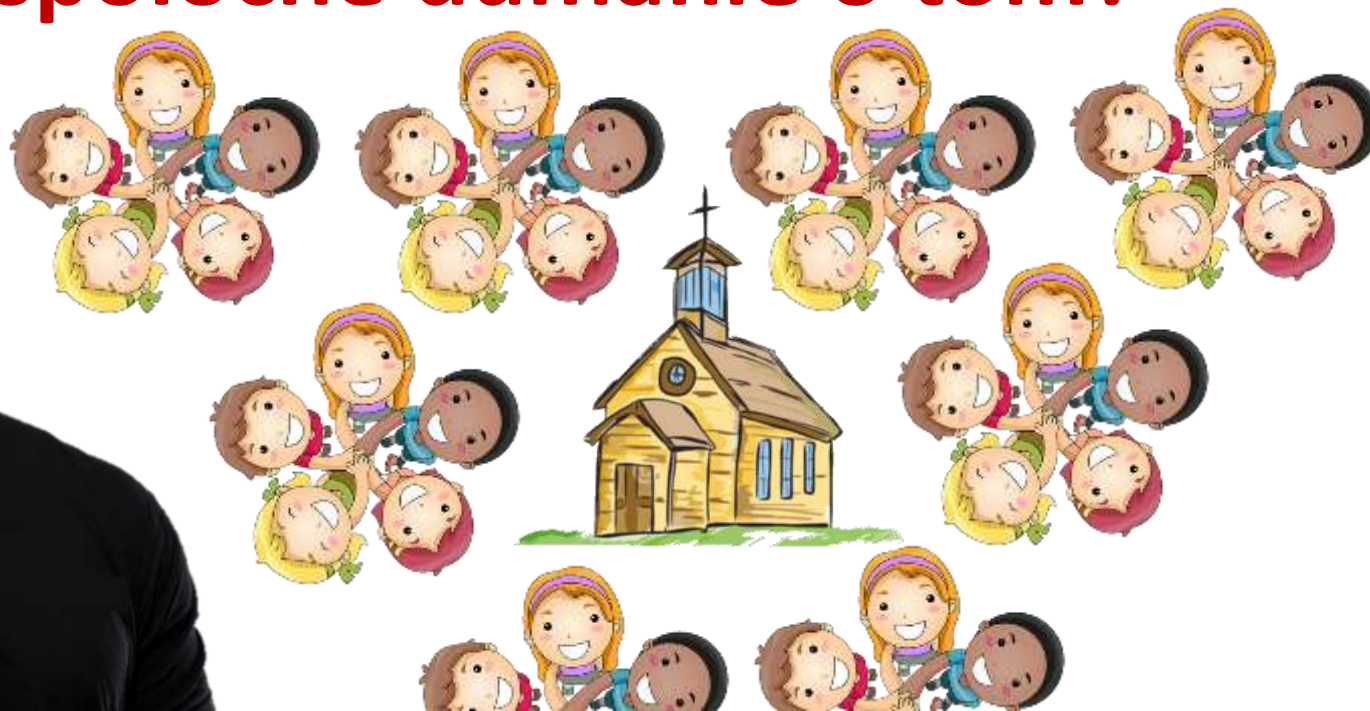
Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

Ak je tak,

PREČO potom nie sú naše farnosti
plné malých spoločenstiev?

PREČO vôbec musíme mať toto naše
dnešné spoločné dumanie o tom?

PROBLÉM S OBRÁTENÍM:

„Naším cieľom ... [z] aspektu jednotlivcov: **priorita obrátenia a povolania ku svätosti...**“

(Pastoračný a evanjelizačný plán
Katolíckej cirkvi na Slovensku na
roky 2001 – 2006)

„**Mnohí pokrstení žijú tak, akoby Krista nebolo:** opakujú, najmä pri bohoslužbách, zvyčajné gestá a znaky viery, ktorým však nezodpovedá uvedomenie si skutočného obsahu viery a náklonnosť k Ježišovej osobe.

Namiesto veľkých istôt viery je u mnohých len **vágný a málo záväzný náboženský sentiment.**

Mnohé **kresťanské rodiny neplnia funkciu odovzdávania viery a uvádzania do kresťanského života.**“

(Pastoračný a evanjelizačný plán
Katolíckej cirkvi na Slovensku na
roky 2008 – 2013)

ČÍSLA a FAKTY:

Na Slovensku sa ku Katolíckej Cirkvi hlási:

Bohoslužby v nedeľu navštívi (podľa KBS):

Konajúci niečo viac, než návšteva omše:

3 554 000 ľudí

355 400 katolíkov

do 35 000 katolíkov

**Väčšina katolíkov –
dokonca ani
návštevníkov
bohoslužieb –
v skutočnosti
Krista nepozná
a nie je ani
obrátená.**

„Dnes majú mnohí veľmi obmedzený pojem kresťanskej viery, pretože ju stotožňujú so systémom právd, ktoré treba veriť alebo s hodnotami – ale **nie s pravdou o Bohu, ktorý sa zjavil v dejinách, lebo túži po osobnej komunikácii s človekom** – po vzťahu plnom lásky.“

(Benedikt XVI.)

PROBLÉM S OBRÁTENÍM:

ČÍSLA a FAKTY:

Na Slovensku sa ku Katolíckej Cirkvi hlási:

3 554 000 ľudí

z čia KBS):

355 400 katolíkov

omše:

do 35 000 katolíkov

„Naším cieľom
jednotlivcov: pr
povolania ku sv

(Pastoračn
Katolíckej

„Mnohí pokrst
Krista nebolo: a
bohoslužbách, z
znaky viery, kto
nezodpovedá u
skutočného obs
náklonnosť k Je
Namiesto veľký
mnohých len vo
náboženský ser

Mnohé kresťan
funkciu odovzda
uvádzania do k

(Pastoračn
Katolíckej

NIE JE TO PROBLÉM LEN SLOVENSKA:

„**Najhlbší koreň problémov, ktoré sa objavia po
slávení sviatosti manželstva, netreba neraz
hľadať len v skrytej nezrelosti, ktorá s odstupom
času náhle vybuchne, ale predovšetkým v slabej
kresťanskej viere a chýbajúcom cirkevnom
sprevádzaní, v osamotenosti, v akej sú zvyčajne
ponechaní novomanželia ďalej po sobáší.**

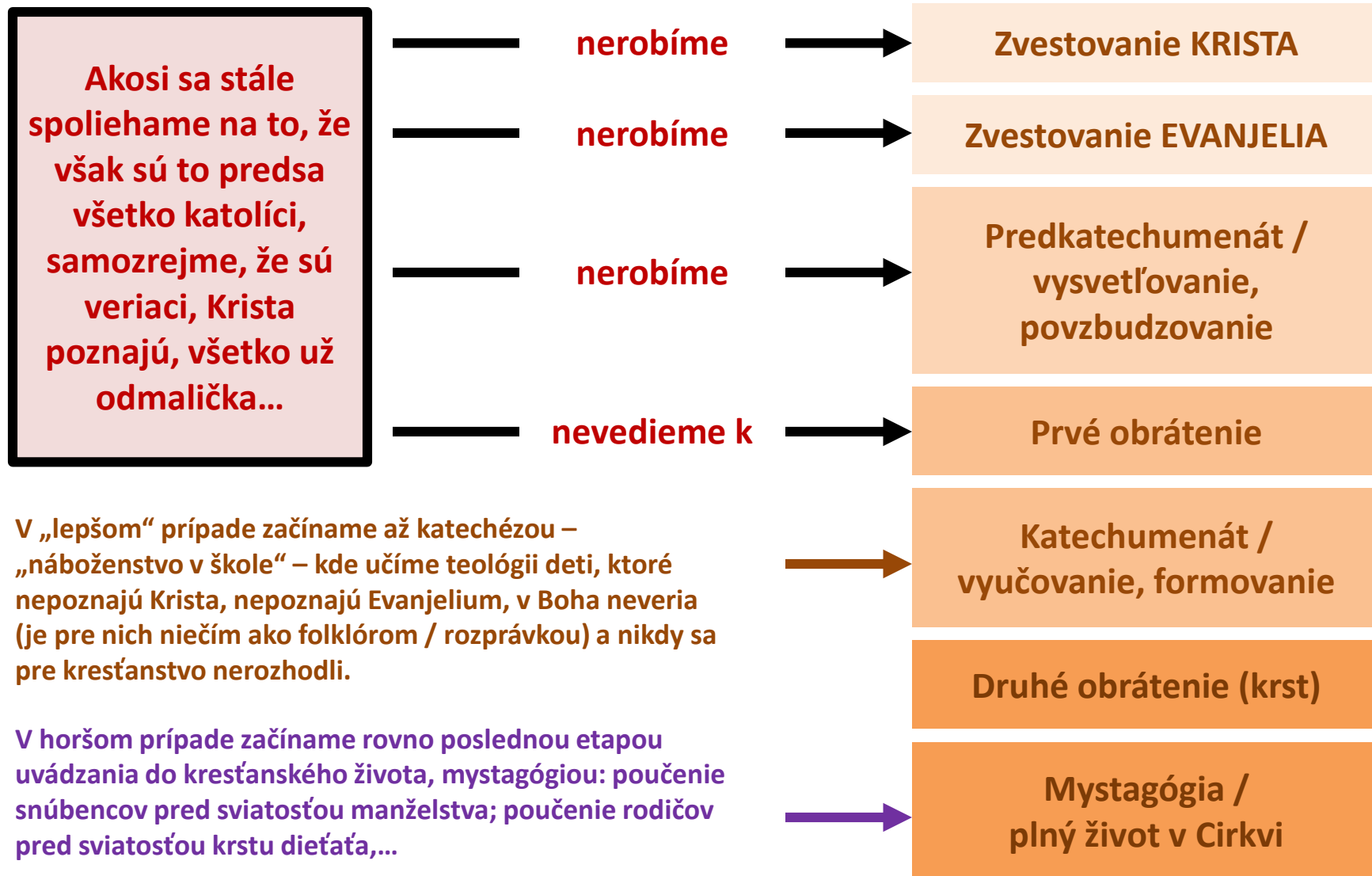
**Zdôrazňujem nevyhnutnosť stáleho
katechumenátu k sviatosti manželstva, ktorý sa
týka prípravy na ňu, jej slávenia a počiatočného
obdobia potom. Je to spoločné putovanie, ktoré
zdieľajú kňazi, pastorační pracovníci a kresťanskí
manželia. V kurzoch prípravy na manželstvo je
nevyhnutné znovu prebrať katechézu
kresťanského uvedenia do viery, ktorej obsahy
sa nemajú brať ako samozrejmosť alebo ako
keby ich snúbenci už mali dávno zvládnuté.“**

(pápež František 28. 9. 2018, krátené)

(Benedikt XVI.)

V praxi však v Cirkvi a vo farnostiach pracujeme, akoby tento problém nejestvoval a my sme stále žili na Slovensku polovice 19. storočia...

Väčšina katolíkov preto vieru Cirkvi a život s Bohom vôbec nepozná,
ignoruje ho a neprijíma ho,
miesto toho verí v rôzne pseudokresťanské povery a často veľmi zanietene odporuje a bojuje proti aj tým najzákladnejším pravdám katolíckej viery (o ktorých možno v tej chvíli počuje po prvý raz v už celkom dlhom živote).

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

Ako na to teda
v praxi?

Pozrite sa na tento obrázok!

Čo na ňom vidíte?

DVE KATEGÓRIE ĽUDÍ

„Ľudia, ktorí vstúpili do Ježišovho života.“

2) JEŽIŠ A UČENÍCI

1) ZÁSTUPY

„Ľudia, do ktorých životov vstúpil Ježiš.“

„... Ale svojim učeníkom v súkromí všetko **vysvetlil.**“
(Mk 4,33-34)

2) JEŽIŠ A UČENÍCI

ROZDIEL MEDZI NIMI

1) ZÁSTUPY

„V mnohých takýchto **podobenstvách** im hlásal slovo podľa toho, ako boli schopní počúvať. Bez podobenstva im ani nehovoril...“ (Mk 4,33-34)

VEREJNÝ PRIESTOR

prístupný všetkým

„Lebo mnoho je **povolanych**,...“ (Mt 22,14)

Zvestovanie KRISTA

Zvestovanie EVANJELIA

Zástupom Ježiš

- zvestuje seba ako Mesiáša – slovami, skutkami, zázrakmi;
- zvestuje im Evanjelium o Božom Kráľovstve, o tom, že prichádza a treba sa naň pripraviť.

Tí, ktorí uveria a rozhodnú sa prijať túto zvesť, sa stávajú Jeho učeníkmi (okrem 12-tich ich bolo ešte najmenej 72 ďalších)

ZÁSTUPY

JEŽIŠ A UČENÍCI

Učeníkom Ježiš

- veci vysvetľuje;
- vyučuje ich (katechizuje).

Pripravuje ich na MYSTAGÓGIU – ktorá začne pri Poslednej Večeri.

Predkatechumenát /
vysvetľovanie,
povzbudzovanie

Prvé obrátenie

Katechumenát /
vyučovanie, formovanie

„... ale málo **vyvolených**.“ (Mt 22,14)

SÚKROMNÝ PRIESTOR

vyhradený pre vyvolených

JEŽIŠ

APOŠTOLI

Staroveká Cirkev

Stredoveká Cirkev

Dnešná Cirkev

ZÁSTUPY

Zástupy

Židia / pohania

pohania

národy

katechumeni

misie

UČENÍCI

Učeníci

kresťania

kresťania

Európania

Kadiaľ ide táto
deliaca čiara
DNES?

VEREJNÝ
PRIESTORSÚKROMNÝ
PRIESTOR

JEŽIŠ

APOŠTOLI

Staroveká Cirkev

Stredoveká Cirkev

Dnešná Cirkev

„Krst detí už svojou povahou vyžaduje katechumenát po krste. Nejde len o potrebné poučenie po krste, ale aj o nevyhnutné rozvíjanie krstnej milosti počas rastu osoby. Tu je vlastné miesto katechézy.“

(KKC 1231)

ZÁSTUPY

Zástupy

Židia / pohania

pohania

národy

Kostol

V súčasnosti na postkresťanskom Slovensku je kostol VEREJNÝM PRIESTOROM, v ktorom sa zhromažďujú zástupy, zvedavci, príležitostní návštevníci,...

VEREJNÝ
PRIESTOR

UČENÍCI

Učeníci

kresťania

kresťania

Európania

Spoločenstvá

Naopak, SÚKROMNÝM PRIESTOROM, v ktorom sa zhromažďujú učeníci Pána, aby Ho nasledovali a učili sa od Neho, sú rôzne hnutia, malé spoločenstvá a pod.

SÚKROMNÝ
PRIESTOR

katechumeni

misie

pokrstový
katechumenát

JEŽIŠ

APOŠTOLI

Staroveká Cirkev

Stredoveká Cirkev

Dnešná Cirkev

Toto je nesmierne dôležitý poznatok!

Veľká väčšina našich problémov v Cirkvi pochádza z toho, že „návštevníkov kostola“ považujeme za „veriacich (tzv. praktizujúcich) katolíkov“ a správame sa k nim, akoby takými aj naozaj boli.

A sme rozladení, keď potom veci nejdu tak, ako by sme naivne očakávali.

ZÁSTUPY

Zástupy

Židia / pohania

pohania

národy

Kostol

V súčasnosti na postkresťanskom Slovensku je kostol VEREJNÝM PRIESTOROM, v ktorom sa zhromažďujú zástupy, zvedavci, príležitostní návštevníci,...

VEREJNÝ
PRIESTOR

UČENÍCI

Učeníci

kresťania

kresťania

Európania

Spoločenstvá

Naopak, SÚKROMNÝM PRIESTOROM, v ktorom sa zhromažďujú učeníci Pána, aby Ho nasledovali a učili sa od Neho, sú rôzne hnutia, malé spoločenstvá a pod.

SÚKROMNÝ
PRIESTOR

katechumeni

misie

pokrstový
katechumenát

1
Väčšina katolíkov
nie je veriaci ani
obrátená

2
Kostoly sú miestom,
kde sa schádzajú
hlavne zástupy

3
Malé spoločenstvá
sú prirodzeným
ovocím obrátenia

4
K viere a obráteniu
vedie cesta
Uvedenia
do kresťanského
života

Zvestovanie KRISTA
Zvestovanie EVANJELIA
Predkatechumenát / vysvetľovanie, povzbudzovanie
Prvé obrátenie
Katechumenát / vyučovanie, formovanie
Druhé obrátenie (krst)
Mystagógia / plný život v Cirkvi

K akému záveru nás tieto zistenia vedú?

ZÁSTUPY

Kostol

**VEREJNÝ
PRIESTOR**

V prvom rade byť sám
**VERIACIM a
OBRÁTENÝM**
kňazom

Bolo by naivné
myslieť, že problém
neviery a
neobrátenia, ktorý v
Cirkvi máme, sa
nijako nedotkne
kňazov, či dokonca
biskupov –
prinajmenšom dejiny
ukazujú opačnú
skúsenosť.

**Plný Ducha
Plný Božej radosti a pokoja
Žijúci závideniahodný život**

UČENÍCI

Spoločenstvá

**SÚKROMNÝ
PRIESTOR**

ZÁSTUPY

Kostol

Zvestovanie KRISTA

Zvestovanie EVANJELIA

„*Homília* je súčasťou liturgie a veľmi sa odporúča. Je totiž nevyhnutná na zveľadenie kresťanského života. Má byť **výkladom** niektorého bodu Svätého písma, ktoré sa číta alebo iného textu ordinária alebo propria omše dňa **so zreteľom** na slávené tajomstvo alebo **na osobitné potreby poslucháčov.**“

(VSRM 65)

VEREJNÝ
PRIESTOR

Uvedomiť si, že **kostol** nie je miestom vyučovania, ale omnoho viac **miestom prvotnej evanjelizácie zástupov** – a podľa toho kázať!

UČENÍCI

Spoločenstvá

Malé bázové spoločenstvá ako „*centrá evanjelizácie*“ (Ján Pavol II.) sú **kanálom, cez ktorý aj laici pracujú** na tomto zvestovaní Krista a Evanjelia tým 90% katolíkov + nekatolíkom, ktorí ani len chrám nenavštívia a kňaza teda počuť nemôžu.

Sú teda v tomto ešte dôležitejší, ako my, kňazi!

SÚKROMNÝ
PRIESTOR

ZÁSTUPY

Kostol

Zvestovanie KRISTA

Zvestovanie EVANJELIA

Postaviť MOST na
prechod ľudí od
„zástupov“
k učeníkom.

UČENÍCI

Spoločenstvá

Predkatechumenát

Prvé obrátenie

Katechumenát

- **PREDKATECHUMENÁT** – kde je priestor pre prijatie dotyčného? Pre diskusiu? Pre zodpovedanie otázok? Vyjasnenie nejasností?
- **PRVÉ OBRÁTENIE** – akým spôsobom k nemu povzbudzujeme a pozývame? Dávame jasne najavo jeho potrebu a nevyhnutnosť? Vytvárame priestor kde a ako ho bez stresu a rozpakov urobiť? Sláviť?
- **KATECHUMENÁT** – ponúka naša farnosť podobný program? Pravidelne? Je dostupný a pre ľudí prístupný?

Ideálny miestom, v rámci ktorého sa toto odohráva, je znova **malé bazové spoločenstvo** ako miesto, kde je takýto človek **prijímaný** a kde to, čo sa mu odovzdáva ako informácia, **skutočne zažíva** v rodinnej atmosfére spoločenstva.

VEREJNÝ
PRIESTOR

SÚKROMNÝ
PRIESTOR

ZÁSTUPY

Kostol

Zvestovanie KRISTA

Zvestovanie EVANJELIA

Postaviť MOST na
prechod ľudí od
„zástupov“
k učeníkom.

UČENÍCI

Spoločenstvá

Predkatechumenát

Prvé obrátenie

Katechumenát

Konštrukcia, ktorá most nesie, sú spravidla práve malé spoločenstvá!

Bez malých spoločenstiev je apoštolát v podstate nefunkčný:
Ak sa Vám napríklad z GODZONE vráti nabudený človek,
oslovený Kristom, ktorý sa chce stať členom Cirkvi a hľadá vo
vašej obci / meste Katolícku Cirkev, aby v nej mohol žiť – kam ho
pošlete? Ak nemáte podobné spoločenstvá, skončili ste...

ZÁSTUPY

Kostol

Zvestovanie KRISTA

Zvestovanie EVANJELIA

Postaviť MOST na
prechod ľudí od
„zástupov“
k učeníkom.

UČENÍCI

Spoločenstvá

Predkatechumenát

Prvé obrátenie

Katechumenát

Konštrukcia, ktorá most nesie, sú spravidla práve malé spoločenstvá!

VEREJNÝ
PRIESTOR

Zo strany kňaza to znamená:

- vytvoriť vo farnosti **spoločenstvám** priateľskú atmosféru;
- vytvoriť spôsob, akým sú záujemcovia **nasmerovaní** do konkrétného spoločenstva;
- zabezpečiť, aby spoločenstvo dotyčného s láskou **prijalo**;
- zaručiť spojenie spoločenstva s farnosťou, vrátane schopnosti spoločenstva **kvalitne túto službu plniť** a byť tak miestom obrátenia a duchovného rastu.

SÚKROMNÝ
PRIESTOR

ZÁSTUPY

Kostol

Zvestovanie KRISTA

Zvestovanie EVANJELIA

**Ak
spoločenstiev
vo farnosti
niet...**

UČENÍCI

Spoločenstvá

Predkatechumenát

Prvé obrátenie

Katechumenát

Biblické krúžky, spevokol, miništranti, chválové stretká, kurz FILIP,...

VEREJNÝ
PRIESTOR

Skúsenosť ukazuje, že **vo farnostiach, kde žiadne malé spoločenstvá nie sú**, môže byť prvým „mostom“ niektorá z týchto aktivít – spravidla v postupnosti:

- **ohlasovanie v kostole**, v kázňach a vytváranie atmosféry navodzujúcej záujem a časom obrátenie;
- **vytváranie vzťahov**, spriatelenie sa s ľuďmi v daných skupinkách, stretkách,...
- **ponúknuť nie príliš náročnej a zaujímavej katechézy** – napríklad oné *biblické stretká*;
- **predstavovanie malých spoločenstiev** a ich významu až do bodu, keď o ne začne byť skutočný záujem
- **kurz malých spoločenstiev... atď.**

SÚKROMNÝ
PRIESTOR

ZÁSTUPY

Kostol

Zvestovanie KRISTA

Zvestovanie EVANJELIA

Vytvoriť
„ekosystém“,
v ktorom môžu
malé spoločenstvá
žiť a rásť.

UČENÍCI

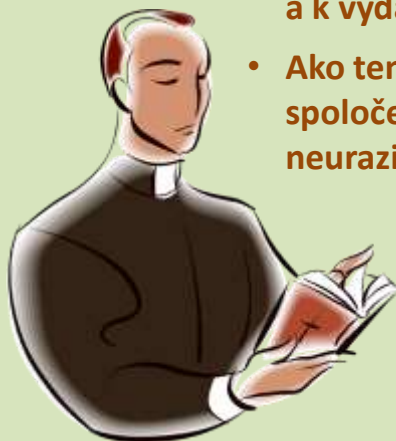
Spoločenstvá

Predkatechumenát

Prvé obrátenie

Katechumenát

- Ako **pozývať** k druhému obráteniu (k rozhodnutiu sa pre Krista a k vydanosti Kristovi)?
- Ako tento krok **navonok sláviť**? V rámci spoločenstva? Či v chráme? Ako pritom neuraziť / neponížiť / nepohoršiť „zástupy“?

VEREJNÝ
PRIESTOR

- Ako **sa starať** o spoločenstvá, o ich život, jeho kvalitu, súlad s Cirkvou?
- Ako **zabezpečiť ich prepojenie s farnosťou**, aby boli jej organickou súčasťou a nie nejakou „sektou“ na jej pomedzí?
- Ako **realizovať „personálnu politiku“**
- Ako **riešiť otázku kompetencií**?
- Ako **nezanedbať zvyšok farnosti**?
- Ako **sa pritom nestrhať**? 😊

Druhé obrátenie

plný život v Cirkvi

SÚKROMNÝ
PRIESTOR

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

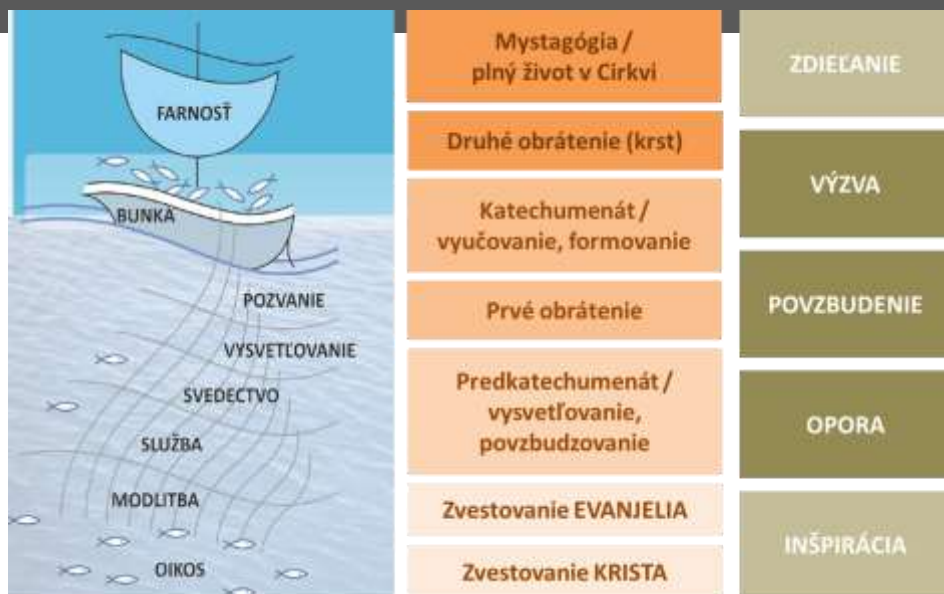
Možno to najdôležitejšie,

čo si ako kňazi aj ako kresťania musíme **uvedomiť** je,
že malé spoločenstvá

NIE SÚ aktivita, podujatie, pastoračný nástroj,
niečo, kam sa ide, čoho sa zúčastňuje a čo sa organizuje,

ALE SÚ spôsobom života Cirkvi, spôsobom života Evanjelia,
sú životným štýlom a životným prostredím kresťana,
uskutočnením kresťanstva

NIE je to „ďalšia aktivita“ vo farnosti, ALE sám život!

... a že „**zakladanie malých spoločenstiev**“

nie je ani tak o „organizovaní“ niečoho,

ale o „učeníctve“ – o POZÝVANÍ iných do svojho života, o zdieľaní svojho života s Kristom a v Kristovi,

čiže o apoštoláte a evanjelizácii.

A práve **postupnosť apoštolátu a uvádzania do kresťanského života** je **základným nástrojom** tvorby aj malých spoločenstiev vo farnosti.

Instantné riešenie:

FEB

Franchising á la McDonald ☺...

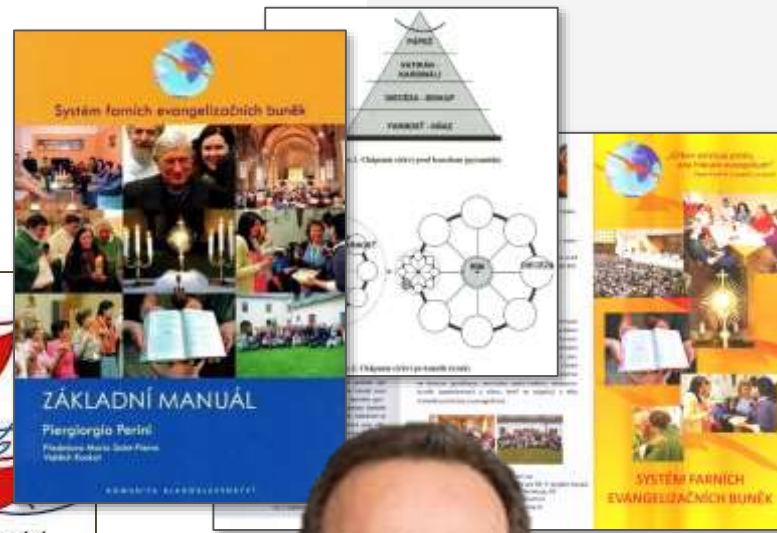
Hotový, vyladený, odskúšaný, overený nástroj. Hotové, vypracované materiály, ktoré sú k dispozícii.

Myšlienka, ktorá inšpiruje celek systému Farných evangelizačných buniek je nabídnout, za pomoci Boží milosti, príležitosť k osobnému obrátení a obrátení spoločenstiev, Farné spoločenstvie je tkáň cirkve, do ktorej sa integruje systém FEB. Jeho rozvoj v mnoha zemích vo svete ukazuje vhodnosť tejto metódy, ktorá prispieva k odpovedi na výzvu Jana Pavla II. k novej evangelizácii.

(Stanislaw Kardinál Rylko, President Papežské rady pro laiky)

= pohodlné

Podpora.

Oficiálne, žiadna sektárčina

„Systém farných evangelizačných buněk začal v roce 1987, kdy otec Piergiorgio Perini, farář ve farnosti sv. Eustorgia v Miláně, zavedl v Itálii metodu pastorače, s kterou se seznámil prostřednictvím P. Michaela J. Eiverse, ve farnosti svatého Bonifáce v Pembroke Pines, v arcidiecézi Miami, v roce 1986.

Množství doporučujících dopisů od biskupů různých zemí svědčí o jejich velké vděčnosti za tuto realitu v církvi. Viděli jsme vhodné uznat Mezinárodní organismus pro službu FEB a schválit jeho Stanovy, abychom podpořili koordinaci a rozšiřování této metody ve službě evangelizaci v církvi:

Podle článku 131 a 133, § 1 a 2. apoštolské konstituce Pastor Bonus o Římské kurii a kanónu 116 církevního práva, Pontifikální rada pro laiky: 1. Uznává Mezinárodní organismus služby FEB, jako strukturu, která má za cíl propagovat, rozvíjet a rozšiřovat systém FEB, dostává soukromou právní subjektivitu, podle kánonu 116, § 2, kanonického práva.“

(Dekrét Pápežskej rady pre laikov, 2. 4. 2009)

Farské – čiže všeobecné

Veci ako *Focolare*, *neocatechumenát*, *Communione e liberazione*, *Emanuel*, *KJK*, *Komunita blahoslavenstiev*, *Opus dei* a tak sú fajn, ale mali by byť niečím navyše. Nie nahrádzať farnosť – už len preto, že často (úplne legitímne) sledujú odlišné ciele, ako naša konkrétna farnosť.

Farské evanjelizačné bunky ale predstavujú základnú, všeobecnú, farskú spiritualitu, niečo, čo z farnosti vyrastá, vo farnosti žije, farnosť spája a farnosť sa v nich realizuje.

Farské – aj organizačné

„Tok cirkevnej autority“:

- **biskup** vymenovaný pápežom;
- **farár** ustanovený biskupom;
- **animátor** ustanovený farárom.

Vykázateľnosť:

Vykázateľnosť je v Cirkvi neustále prítomná vec:

- **biskupi** sa pravidelne zodpovedajú Svätej stolici a pápežovi – od výkazov až po návšetyv Ad limina.
- **farár** sa pravidelne zodpovedá svojmu biskupovi – formou hlásení a výkazov, ale aj cez osobné stretnutia.
- obdobne sa **vedúci spoločenstiev** a buniek zodpovedajú farárovi – formou hlásení a výkazov, ale aj formou osobného vzťahu a spoločenstva.

Táto ich „vykázateľnosť“ je o to intenzívnejšia, o čo intenzívnejšia je aj ich forma spolupráce s farárom v porovnaní napríklad so vzťahom farár-biskup a pod.

ČLENOVIA – cieľavedome a aktívne vytvárajú medzi sebou navzájom putá služby, načúvania jeden druhému a bratstva;

VEDÚCI – skľubujú vzťahy v dvoch rovinách: DOVNÚTRA medzi členmi bunky a napomáhajú jej byť spoločenstvom; NAVONOK medzi sebou a vedúcimi ostatných buniek v organickej sieti (systéme) jednotlivých buniek;

PASTIER – ako predstaviteľ Krista-Hlavy vo vzťahu k Telu bdie nad skĺbením siete buniek s celou farnosťou a to dvomi hlavnými úlohami:

- udržiavanie vízie evanjelizácie, rastu a rozmnožovania;
- sýtenie a formovanie každého člena a vedúceho ku zrelosti kresťanského života

Farské – aj organizačne

VYUČOVANIE

(lekcie od farára)

OZNAMY

(informácie o dianí
vo farnosti a

**HLÁSENIE
ANIMÁTORA**

„Tok cirkevnej autority“:

- biskup vymenovaný pápežom;

Formulár o průběhu setkání buňky

Buňka: Vedoucí:
Datum: Vyučování č.: Spoluvedoucí: Název:

PRŮBĚH SETKÁNÍ	KOMENTÁŘE
RESPEKT ČASU (začátek, konec, jednotlivé etapy)	
PRÍTOMNOST ➤ Chyběl někdo? Omluvil se, nebo ne? Jména... ➤ Pozvání: oikos, další...	
CELKOVÁ ATMOSFÉRA ➤ Duch modlitby, jednoty, radosti, dynamiky, napětí, ochablosti... ➤ Problémy nebo těžkosti osobní, věroučné...	
1. CHVÁLA	
KVALITA ➤ Radostná, těžká, spontánní, náročná, povzbuzující, stimulační... ➤ Děkuvání nebo chvála	
ANIMOVAL Vedoucí, jiná osoba, střídavě...	
ZAPOJENÍ Všichni, někteří, ...	
2. SDÍLENÍ	
CELKOVÉ ➤ Stimulační, povzbuzivé, příliš utěšené... ➤ Každý se dostal ke slovu, někteří si monopolizují slova...	

PRŮBĚH SETKÁNÍ	KOMENTÁŘE
OBSAH ➤ Proste sdělení o životě nebo i svědectví o Pánově přítomnosti? ➤ Vědomí toho, co Pán pro mě během týdne udělal... ➤ Centrováno na evangelizaci: svědectví života, výslovné hlásání, pozvání někoho do buňky... ➤ Odvolání se na předěláv vyučování...	
3. VYUČOVÁNÍ	
➤ Bylo téma zajímavé? ➤ Bylo pochopitelné? ➤ Ovlivnilo nějak vztah k posvěcení? ➤ Přispělo ke kvalitativnímu růstu v jakém smyslu?	
4. PROHLUBOVÁNÍ	
➤ Cítil se lidé zasaženi, oslabeni, zranění? ➤ Vyhrotil si něco pro sebe nebo pro buňku? ➤ Jaký vztah to málo k evangelizaci?	
5. PRÍMLUVNÁ MODLTBA	
➤ Byla zaměřena na členy oikos? ➤ Zapojili se do ní všichni členové? ➤ Je mezi členy jednoty? ➤ Vyšlovily se v modlitbě potřeby buňky?	
6. ŽIVOT VE FARNOSTI	
➤ Komunikovala se oznámení a události týkající se farnosti? ➤ Připomněla se důležitá data? ➤ Byly přijaté nějaké návrhy?	
7. MODLTBA ZA SEBE NAVZÁJEM	
Konala se, byla vysvětlena a nabídnuta?	

Informace ohledně nových členů buňky:

ČLENOVIA

načúvania je

VEDÚCI

napomáhajú

buniek v orga

PASTIER

buniek s celo

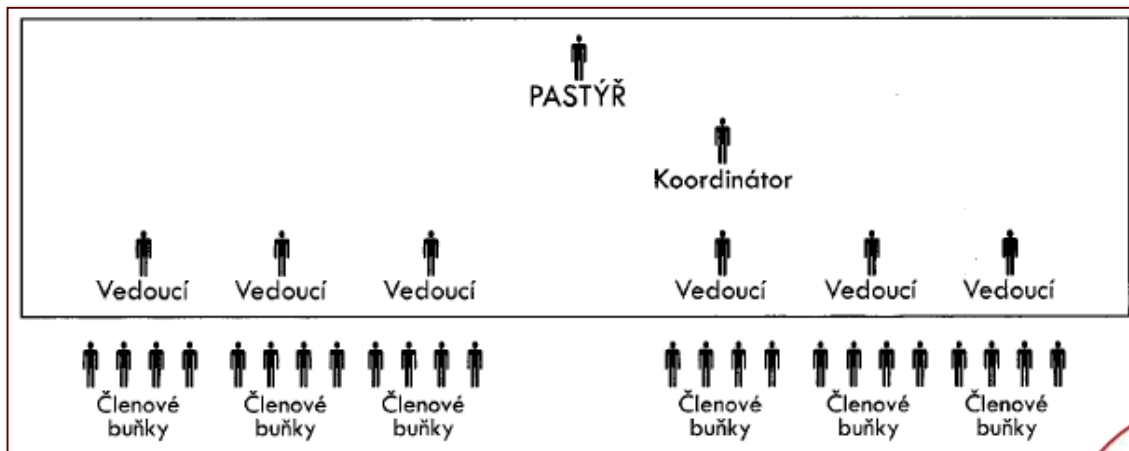
- udržiavanie vízie evangelizácie, rastu a rozmnožovania;

- sýtenie a formovanie každého člena a vedúceho ku zrelosti kresťanského života

porovnaní napríklad so vzťahom farár-biskup a pod.

Decentralizujú farnosť

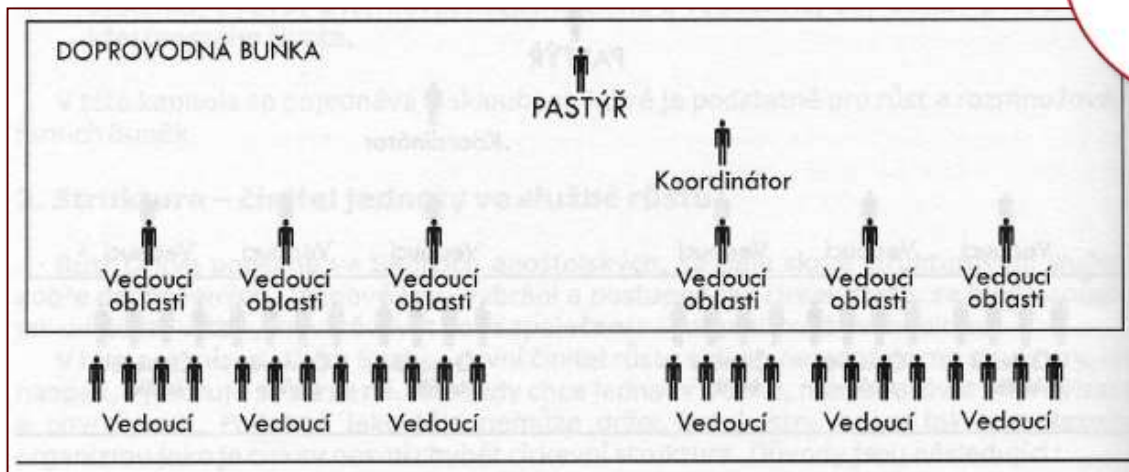
Malá / začínajúca farnosť

„Také spoločenstvá **decentralizujú** a organizujú farnosť, s ktorou zostávajú stále spojené.“

(Ján Pavol II.,
Redemptoris missio 51)

Veľká / pokročilá farnosť

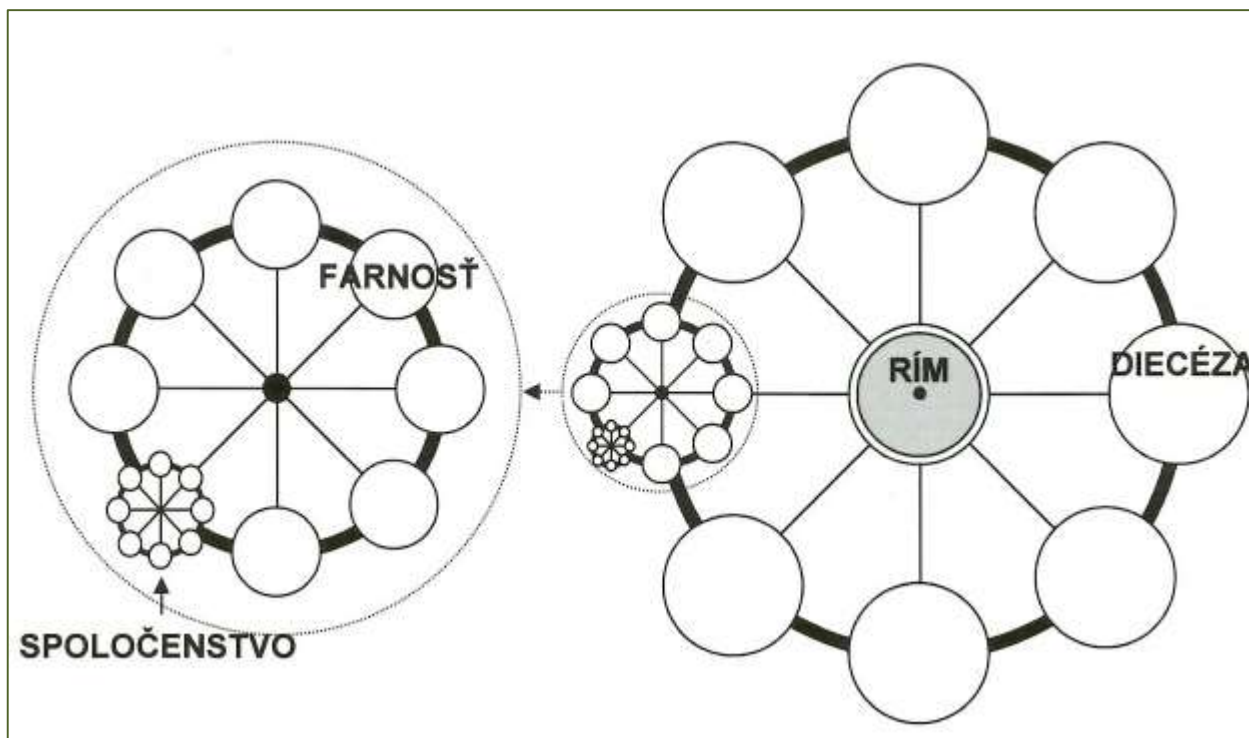

**DOPROVODNÁ
BUNKA**

- **vedie** (animuje) ju farár;
- jej **členmi** sú koordinátor, vedúci oblastí / zón, prípadne ďalší kňazi vo farnosti.

V prípade začínajúcej farnosti to bude najskôr len farár + animátori jednotlivých buniek.

Organizujú farnosť

(www.feb.abuba.sk)

„Také spoločenstvá decentralizujú a **organizujú** farnosť, s ktorou zostávajú stále spojené.“

(Ján Pavol II.,
Redemptoris missio 51)

To je to, čo dnes opäť zdôrazňuje pápež František,
keď volá po väčšej „synodálnosti“ v Cirkvi:

Cirkev (a teda aj farnosť) ako **TÍM** s farárom ako **LÍDROM**,

NIE jeden „samovládca“ a „masa nevoľníkov“ vhodných akurát
tak na chodenie na brigády a sedenie v laviciach v chráme.

Spoločenstvo, nie stretko

ZÁVÄZNOSŤ

STRETKÁ sú tradične nezáväzné: Prídem-prídem, neprídem-neprídem. K ničomu sa nezaväzujem, nikomu sa nezodpovedám, nič nevykazujem.

SPOLOČENSTVO naopak je a musí byť záväzné – jeho člen prijíma záväzok voči spoločenstvu aj voči farnosti, pretože je to požiadavka lásky, ktorá v kresťanskej podobe *agapé* je v samej podstate na prvom mieste *vernostou*. Vedome sa tak včleňujem do štruktúry spoločenstva aj farnosti.

ŽIVOT

STRETKÁ sa zväčša schádzajú, aby niečo urobili: chválili, modlili sa (MM, MO), spievali, ministrovali, čítali Písmo,...

SPOLOČENSTVO ale práve kvôli záväzku nastupuje cestu aj spoločného života. Ťažisko jeho fungovania nespočíva na pravidelných stretnutiach – akokoľvek sú dôležité! – ale mimo nich, na prostom spoločnom živote!

PRINCÍP BLÍZKOSTI:

Aj preto by mali spoločenstvo tvoriť ľudia, ktorí sú si tak blízki, ako je to len možné: geograficky, alebo reálnym trávením spoločného času.

„V nich zažíva jednotlivý kresťan spoločenstvo, cíti sa sám ako aktívny element a dostáva popud spolupracovať na úlohe pre všetkých. ... sú opravdivými skonkrétňeniami cirkevného communia “

(Ján Pavol II.,
Redemptoris missio 51;
Christifideles laici 26)

Spoločenstvo, nie stretko

„Naše farnosti potrebujú pretvoriť svoju štruktúru, pretože tak, ako sú dnes, sú neefektívne. Katolícka farnosť už viac nie je centrom rodinného života, vzdelávania a rekreácie.

Čokoľvek farnosť podniká, smeruje k tomuto: ku skúsenosti lásky a ku skúsenosti viery. A tou prvou musí byť láska.

Láska musí byť konkrétna. Láska je viac, než len príjemný pocit počas nedeľnej liturgie, ktorú na chvíľku cítime, či pocit priateľstva na agapé pri koláčikoch a káve.

Katolíci – očakávajú vôbec, že budú vo farnosti milovaní? Očakávam to ja? Staráme sa jeden o druhého? Ako by jednotliví farníci odpovedali na otázky: Poznajú ma tu osobne? Modlí sa tu niekto z mňa osobne? Je tu niekto za mňa zodpovedný?“

(Baranowski Arthur R., *Creating Small Church Communities*)

„V celosvetovom mēřítke platí, že cirkve, které jsou zdravé, rostou a získávají za učedníky, přijaly model místní církve jako „společenství malých společenství“. Všechna dohromady se scházejí jako jedno velké společenství při slavení nedělní eucharistie. Mnozí rozlišují mezi malými společenstvími o osmi až deseti lidech a středně velkými společenstvími, která mají asi pětadvacet až pětatřicet členů. Ve zdravé církvi se zapojení do malé nebo středně velké skupiny nepovažuje za možnost, ale je to nezbytná část života dané místní církve.“

(James Mallon, kňaz, *Proměna farnosti*)

„V nich zažívá jednotlivý křesťan spoločenstvo, cítí sa sám ako aktívny element a dostáva popud spolupracovať na úlohe pre všetkých.“

(Ján Pavol II.,
Redemptoris missio 51)

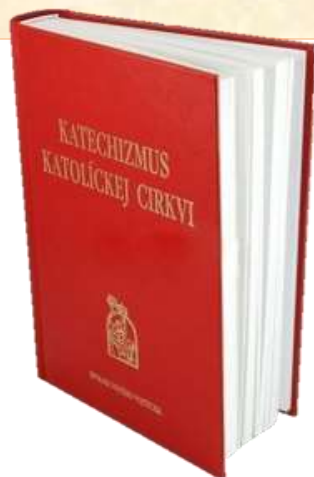
VÝSLEDKY VÝSKUMU GALLUPOVHO ÚSTAVU:

„Za zdravou církev považuje Gallup takové společenství, kde lidé duchovně rostou, slouží druhým a obětavě se dělí o finanční prostředky.“

Spoločenstvo učeníkov

SEDEM CIEĽOV BUNKY

1. **Rásť vo vzájomnom vzťahu s Pánom**
2. **Rásť vo vzájomnej láske**
3. Zdieľať Ježiša a svoju vieru s druhými
4. viesť k záujmu o farnosť a k službe vo farnosti a v cirkvi
5. Poskytovať a prijímať pomoc
6. **Pripravovať nových vedúcich**
7. **Prehlbovať svoju vieru**

STRETKÁ väčšinou neobsahujú žiaden prvok rastu a vyučovania (s výnimkou biblických stretiek). Zväčša sa orientujú na modlitbu, na chválu, možno občas nejaké zamyslenie nad niečím, ale žiadna systematická a vážna katechéza ani dôraz na duchovný rast tam spravidla nie je.

FEB majú naopak systematické vyučovanie ako dôležitý a zásadný prvok svojho života a kladú veľký dôraz na duchovný rast svojich členov. Vďaka katechézám farára a stabilite, danej záväznosťou, na to majú aj podmienky.

„Skupiny kresťanov, ktorí sa stretávajú na rodinnej úrovni alebo v obmedzenom okruhu, aby sa modlili, čítali Písmo, prehlbovali si náboženské vedomosti a debatovali o cirkevných problémoch z hľadiska spoločného zaangažovania.“

(Ján Pavol II.,
Redemptoris missio 51)

Spoločenstvo misionárov

SEDEM CIEĽOV BUNKY

1. Rásť vo vzájomnom vzťahu s Pánom
2. Rásť vo vzájomnej láske
3. **Zdieľať Ježiša a svoju vieru s druhými**
4. **Viesť k záujmu o farnosť a k službe vo farnosti a v cirkvi**
5. Poskytovať a prijímať pomoc
6. Edukáciu
7. ...

STRETKÁ sú veľmi často uzatvorené do seba. Prijímajú síce (zväčša) nových členov, ale aktívne neapoštolujú. Často sa tak točia len sami okolo seba a následkom toho ako bezzmyselné aj zväčša po čase zaniknú.

FEB vnímajú evanjelizáciu a apoštolát všeobecne ako svoje základné poslanie. Je totiž nemožné žiť život a učiť sa od Ježiša – Misionára a nestať sa aj sám misionárom vo svojom okolí podľa Jeho vzoru.

Navyše, majú na to aj vypracovanú účinnú „techniku“ apoštolátu: **SIETĚ**.

*„Sú podporované biskupmi a ich konferenciami ako pastoračná priorita a osvedčujú sa ako **centrá** kresťanskej formácie a **misionárskeho vyžarovania**. Týmto spôsobom sú základné spoločenstvá **pomocou pre prvozvestovanie a pre prehĺbené hlásanie evanjelia**.“*

(Ján Pavol II., Redemptoris missio 51)

Spoločenstvo misionárov

Samo malé spoločenstvo je pritom nesmierne efektívnym nástrojom apoštolátu a evanjelizácie!

„Náuka hrá až druhoradú úlohu pri prvotnom rozhodnutí obrátiť sa. **Ľudia majú sklony prijať náboženstvo nejakej skupiny vtedy, keď ich spoločenské putá k jej členom prevážia nad tými, ktoré majú k ľuďom mimo nej a ktorí jeho obráteniu odporujú.** A často sa to deje ešte predtým, než sa obrátenec dôkladne oboznámi s tým, čomu skupina verí. **Aby ste niekoho obrátili, musíte byť, alebo stať sa jeho blízkym a dôverným priateľom.** Misionári musia len pomaly formovať úzke vzťahy so zopár ľuďmi, ktorí dokážu pritiahnuť k novej viere zase svojich priateľov a príbuzných. To, samozrejme, predpokladá, že misionári majú voľné pole pôsobnosti na budovanie týchto vzťahov a sú ochotní trpezlivo pracovať aj roky bez toho, aby videli výsledky.“

(Rodney Stark, sociológ)

„Sú podporované biskupmi a ich konferenciami ako pastoračná priorita a osvedčujú sa ako **centrá** kresťanskej formácie a **missionárskeho vyžarovania**. Týmto spôsobom sú základné spoločenstvá **pomocou pre prvozvestovanie a pre prehĺbené hlásanie evanjelia.**“

(Ján Pavol II.,
Redemptoris missio 51)

Alternatívna subkultúra

LITURGIA:
slávenie

STRETKO:
učenie sa

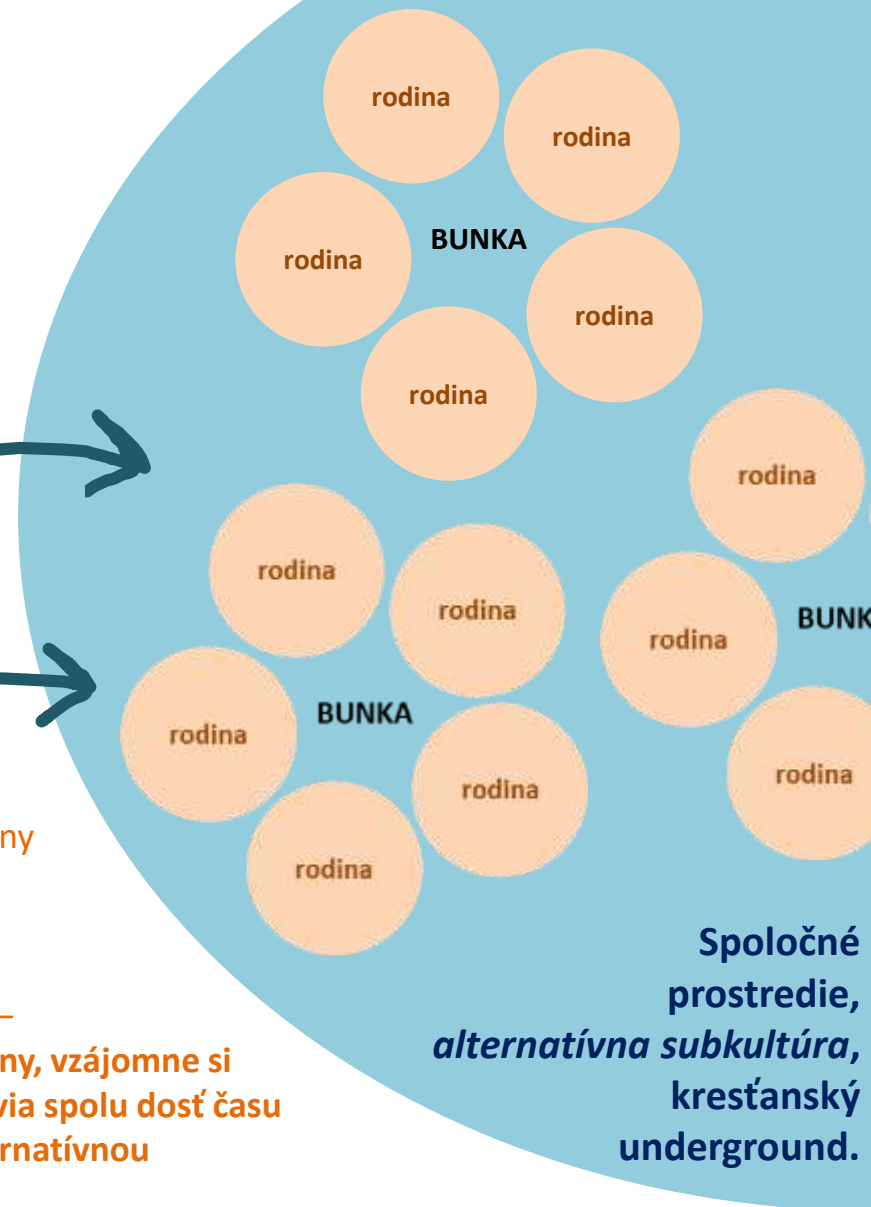

MISIA:
služba!

DOMOVY:
život!

V „Modlitbách matiek“ sú len ženy a v „Modlitbách otcov“ len muži a u miništrantov len chlapci a v spevokole len speváci a u charizmatikov len „duchári“ – ale vo FEB sú (ideálne) celé rodiny, vzájomne si veľmi blízke, aj geograficky. Trávia spolu dosť času na to, aby boli opravdivou „alternatívnou spoločnosťou“ k svetu naokolo.

**Spoločné
prostredie,
alternatívna subkultúra,
kresťanský
underground.**

„V súčasnosti občianska spoločnosť nielen nepodporuje kresťanský spôsob života, ale ho neguje, otvorene alebo skryte útočí na Cirkev. [...] Obec už nie je kresťanským spoločenstvom, takže je potrebné vytváranie malých spoločenstiev vo farnosti.“

(Pastoračný a evanjelizačný plán Katolíckej cirkvi na Slovensku na roky 2008 – 2013)

„Editor časopisu National Affairs a výskumník washingtonského Centra pre etiku a verejnú politiku Yuval Levin pripúšťa, že pre náboženských konzervatívcov by bolo lepšie „budovať prosperujúce subkultúry“ ako sa snažiť o obsadenie mocenských pozícií.“

(Rod Dreher, Benediktova voľba)

Nezabudnime ani na deti!

Malé spoločenstvo
v podstate efektívne nahradzuje
dnes už nejestvujúcu „veľkú rodinu“

„Po cela stáletí existoval složitý fungující systém rozvětvené rodiny, která poskytovala dítěti bezpečné zázemí, různé životní zkušenosti a rozličnou formu péče. Nešlo jen o prarodiče, kteří byli velmi důležití, ale i o různé neprovdané tetičky či další příbuzný par žijící pod stejnou střechou s dětmi stejného či jiného věku. Každý dával dětem něco ze své osobnosti, zkušenosti i lásky. ... Děti vychovávané v úzké rodině si jen těžko vypěstují skutečnou empatii a také přirozené sebevědomí v komunikaci s ostatním světem. ... Jaké je řešení? Američtí psychologové o tom intenzivně bádají. Stejně tak to řeší i psychologové v západní Evropě. Kromě velké rodiny, na niž staromilsky vzpomínají, však zatím nedokázali nabídnout žádné použitelné praktické řešení.“

(100+1, 10/2006)

Nezabudnime ani na deti!

**Kresťanská „rovesnícka skupina“
ako alternatíva k svetskému prostrediu
je zvlášť pre tínedžerov životne dôležitá!**

*„Je dôležité, aby mali vaše deti dobrú rovesnícku skupinu. „Dobrou“ myslím takú, ktorej členovia, alebo aspoň ich väčšina, zdieľa rovnako silné morálne presvedčenia. Hoci je rodičovský vplyv zásadný, výskumy ukazujú, že **nič** neformuje charakter človeka tak ako jeho rovesníci. Kultúra skupiny, ktorej súčasťou je vaše dieťa, keď vyrastá, bude kultúrou, ktorú prijme za svoju vlastnú. ... Výskumníci zistili, že **narušenie morálneho jadra dieťaťa je možné napraviť, ak je zo zlej rovesníckej skupiny vzaté preč.**“*

(Rod Dreher,
Benediktova voľba)

Otázky, poznámky,
postrehy,
pripomienky...?

Takže...

**Má niekto z nás lepší nápad, ako
robiť efektívnu farskú pastoračiu?**

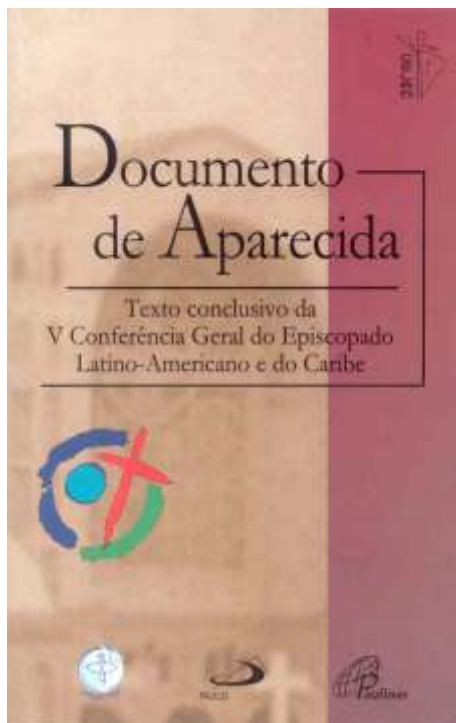
Ak hej, sem s ním! 😊

Prečo ľudia odchádzajú?

V tzv. „Dokumente z Aparecidy“ biskupi Južnej Ameriky a Karibiku analyzujú dôvody, prečo ľudia opúšťajú Katolícku Cirkev a pridávajú sa k rôznym sektám.

Výsledky tohto výskumu zhrnuli do štyroch bodov:

V Katolíckej Cirkvi nikdy nezažili osobné stretnutie s **Ježišom Kristom** ako osobou, ktoré by bolo hlboké a silné.

V katolíckej Cirkvi nikdy nezažili zmysluplné **spoločenstvo**, v ktorom sú ľudia prijímaní, docenení, vnímaní a zahrnutí do Cirkvi.

Biblická **formácia** v sektách im nepripadala ako teoretické a neosobné vedomosti, ale ako niečo, čo vedie k osobnému a spoločnému duchovnému rastu.

V sektách zažili **misijné odhodlanie**, ktoré vyvádza ľudí z kostolných lavíc von, aby sa stretávali s ľuďmi na okraji a privádzali ich do Božej rodiny veriacich.

Lebo nie sme katolícki!

Je to tragické, ale to, čo ľuďom dnes v Katolíckej Cirkvi **chýba**, je sama **Katolícka Cirkev**, **katolícka viera** a **katolícky život s Kristom**, ktorý práve na to túto Cirkev založil!

JEŽIŠ KRISTUS

CIRKEV

UČENÍCTVO

MISIA

Ako byť v praxi katolícki?

Farnosť ako
„spoločenstvo spoločenstiev“
obzvlášť v podobe FEB

ponúka konkrétny nástroj,
ako presne toto žiť.
Ako byť katolícki.

„Aby sa všetky tieto farnosti stali živými kresťanskými spoločenstvami, musia sa dotyčné miestne autority starať o to, aby ... rástli malé bázové spoločenstvá, nazvané aj živé spoločenstvá, v ktorých veriaci vzájomne môžu hlásať Božie Slovo a môžu byť činnými v službe a v láske.“

(Ján Pavol II., Christifideles laici 26)

JEŽIŠ KRISTUS

CIRKEV

UČENÍCTVO

MISIA

pápež František na stretnutí s členmi FEB

**VĎAKA
ZA VAŠU
POZORNOST!**

